

Fiskets Gang

21 UKE 44
1981

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren

67. ÅRGANG
Nr. 21 - Uke 44 - 1981
Utgis hver 14. dag
ISSN 0015 - 3133

Ansv. redaktør:

Sigbjørn Lomelde
Fung. kontorsjef

Redaksjon:

Vidar Høviskeland
Kari Østervold Toft
Berit Marcussen Gullestad

Ekspedisjon:

Dagmar Meling

Fiskets Gangs adresse:

Fiskeridirektoratet
Postboks 185, 5001 Bergen
Telf.: (05) 23 03 00

Trykt i offset

A.s John Grieg

Abonnement kan tegnes ved alle poststeder ved innbetaling av abonnementsbeløpet på postgiro-konto 5 05 28 57, på konto nr. 0616.05.70189 Norges Bank eller direkte i Fiskeridirektoratets kassakontor.

Abonnementsprisen på Fiskets Gang er kr. 100.00 pr. år. Denne pris gjelder også for Danmark, Finland, Island og Sverige. Øvrige utland kr. 125.00 pr. år. Fiskerifagstudenter kr. 60.00.

PRISTARIFF FOR ANNONSER:

Tekstsider:

1/1 kr. 1500 1/4 kr. 400
1/2 kr. 800 1/6 kr. 300
1/3 kr. 550 1/8 kr. 200

Andre annonsealternativer
etter avtale

VED ETTERTRYKK FRA
FISKETS GANG
MÅ BLADET OPPGIS SOM KILDE

ISSN 0015-3133

INNHold — CONTENTS

Nordsjoutvalet skal leggjast ned The North Sea committee discontinues	691
Sei i Nordsjøen Saithe in the North Sea	693
10-årsjubileum for akvakulturstasjonen på Matre The fish farming Station at Matre is celebrating its 10. anniversary	694
Ekspertkommentar; tørrfiskmarkedet The stockfishmarket	698
Hermetikkindustriens Laboratorium 50 år The Canning Industry's Laboratory: — 50 years are gone —	699
Hvordan møter fiskerinæringen morgendagens krav? How does the Norwegian fishingindustry meet the demands of tomorrow?	701
Nye produkt og prosesser New products and processes	704
Tysk fiskerinæring og markedsforholdene for fisk German fisheries, a general survey	705
Inntrykk fra Billingsgate Market Impressions from Billingsgate Market	709
Håndheving av fiskeriregler i norsk økonomisk sone Maintenance of laws in the Norwegian economical zone	711
Nytt fra Island News from Iceland	713
F.G. Oversikt over fisket Norwegian Fisheries this period	716
Statistikker Statistics	718

Forsidefoto: Fra statsrådskiftet

Foto: Sigbjørn Lomelde

Redaksjonen avsluttet 28. oktober 1981

Nordsjøutvalet ferdig med arbeidet sitt:

Nordsjøutvalet skal leggjast ned

Nordsjøutvalet skal trappast ned, og vera endeleg nedlagt innan 30. juni neste år. Dette vart bestemt på eit møte i utvalet 21. oktober. Det vert peika på at utvalet nå har oppfylt sitt mandat, og at det er naturleg at Fondet for fiskeleiing og forsøk tek over dei prosjekta som ikkje er avslutta innan juli neste år. I nedtrappingsperioden skal sekretariatet i Nordsjøutvalet utarbeida ein endeleg rapport som oppsummerer utvalet sitt arbeid.

På møtet 30. juni understreka fiskerisjef Magne Bjørnerem at det er eit sterkt udekkka behov for fagfolk som kan rettleia fiskarane om bord. Fagkonsulentane er i dag ofte neddynga i administrativt arbeid og får lite tid til praktisk konsulenthjelp. Bjørnerem meinte det er naturleg at Fondet for fiskeleiing og forsøk blir gjort merksame på dette.

Kjell Stangeland, FTFI, som for tida er knytt til Nordsjøutvalet gjennom eit prosjekt omkring kvalitetsbehandling av fisk, fekk på spørsmål om korleis det vil gå med dette konkrete prosjektet, vita at det vil verta fullført i regi av Fondet for fiskeleiing og forsøk.

Stimuleringstilskot til partrålarar

Nordsjøutvalet drøfta og ordninga med stimuleringstilskot til partrållag i Nordsjøen. Ei oversikt som sekretariatet la fram syner at til saman 12 partrållag har vore med på dette prosjektet til nå.

Ti av laga har fått låna komplett utstyr av Nordsjøutvalet medan laga «Naløy»/«Nordlending» og «Mostein»/«Arizona» har fått installert to trålar kvar. Fire av laga har til nå oppfylt krava til stimuleringstilskot: 30 fangstdøgn. Tilskotet er på 1500 kroner pr. driftsdøgn for båtar mellom 40 og 60 fot og 2000 kroner for fartøy over 60 fot.

Utvalet gjekk på møtet inn for at det skal vera høve til å opparbeida seg driftsdøgn også ut over 31. desember som opphaveleg var sett som frist for partrållaga. Dette av di fleire av laga så vidt er komne i gang med fisket.

Nordsjøutvalet har 3,5 millionar til rådvelde til dette prosjektet. Dersom

det vert pengar att skal desse omdisponerast til forsøk med einbåtstrål i Nordsjøen. Formannen i utvalet, Birger Larsen, opplyste at fleire fiskarar har sagt seg interessert i slikt fiske.

På møtet i utvalet vart det gjort vedtak om å droppa alle garn- og lineforsøk i Nordsjøen i 1982. Utvalet meinte at det nå er naturleg at desse forsøka går i regi av Fondet for fiskeleiing og forsøk. I eit forslag til program for 1982 var det lagt opp til fire leitètøkt og eit lineforsøk. Til saman var desse tøkt kostnadsrekna til 1,2 millionar kroner.

Førebels skisse over utvalets arbeid fram til i dag.

Nordsjøutvalet summerte opp dei røynslene ein set att med etter fire års arbeid i Nordsjøen.

Garnforsøka har vore svært positive. Arbeidet har først og fremst vore konsentrert omkring det å finna fram til lønsame garntypar, og kartlegging av årstider og fiskefelt for dei ulike fiske-slagane. Desse forsøka har mellom anna synt at det er mulig å driva med garn heile året, ikkje berre i den tradisjonelle sesongen frå januar til april. I mai og juni var det svært godt fiske i søre del av Nordsjøen, sjølv om båtane hadde ein del vansker med kvaliteten i den varmaste årstida.

Overføring av danske torskegarn til norske båtar ser ut til å fungera. Røynsler syner og at det kan vera lønsamt å nytta seigarn i tillegg til torskegarn for å utnytta den seien som er i området. Dette er særleg aktuelt om hausten.

Tolv-femten båtar ser nå ut til å satsa på garnfiske i Nordsjøen.

Partrålforsøka

– Det har synt seg svært vanskeleg å få igang ei utvikling i partrålfisket i Nordsjøen, sa sekretæren i Nordsjøutvalet Helge Otterlei, då han summerte opp røynslene frå denne reiskapsgruppa. Trass i at partråling nå ser ut til å koma for fullt i ei rekkje land i Europa, har norske fiskarar ikkje synt den store interessa for slikt fiske i Nordsjøen. Manglande kunnskap om korleis konsumfiske i Nordsjøen vandrar har vore ei viktig hindring for at dette fisket kunne verta effektivt. Sidan partråling krev gode bunnforhold er områda i norsk sone og svært avgrensa.

Prøvefisket med snurrevad i Nordsjøen har vore negativt. Trass i at skottane tek storparten av sine snurrevadfangstar i den norske sona, har det gått dårleg med dei norske fartøya. Birger Larsen konkluderte med at det i dag ikkje er grunnlag for norsk snurrevadfiske i Nordsjøen.

Etter oppsummeringa av prøvefisket med line konkluderte Birger Larsen med at desse forsøka har vore totalt mislukka. Hovudvansken ser ut til å vera at det er så mykje mat i Nordsjøen at torsken ikkje er interessert i agnet på lina.

Birger Larsen, som er formann i Nordsjøutvalet, er også med i styret for Fondet for fiskeleiing og forsøk.

Kvalitetsbehandling av fisk

Nordsjøutvalet har og eit prosjekt gåande på kvalitetsbehandling av fisk. Dette er meint å vera eit samkøyrte prosjekt mellom fangst- tilvirknings- og markedsføringsida for å styrkja omsetnaden av norsk ferskfisk på kontinentet. Kjell Stangeland, FTFI, orienterte om utviklinga for prosjektet. Han meinte at det ikkje er så mange tekniske hindringar for å betra kvaliteten på ferskfisk, men at det meir er snakk om motivering både mellom fiskarane og tilverkarane.

Prosjektet konsenterer seg om fiske- slaga torsk, sei og hyse og til nå er fire mottaksstasjoner langs kysten involvert. Desse er i Måløy, Austevoll, Egersund og Flekkefjord. Seinare skal og Ålesund koma med.

For torsk har ein funne fram til ein marknad som er villig til å betala meir for kvalitet, nemleg Frankrike og Belgia. Det norske tilskotet som vert betalt til fiskar og tilverkar for å ta vare på alle kvalitetar hos «supertorsken» har betalt seg inn att.

Ein har ikkje funne fram til tilsvarande høgprismarknader for sei. Difor har prosjektgruppa konsentrert seg om handteringa om bord. Stangeland meinte at særleg transport av fisken om bord og rutinane for bløgging, sløyting og lagring kan verta mykje betre.

Når det gjeld hyse har prosjektgruppa støtt på store vanskar. Den største marknaden er England, men der vert hysa svært dårleg betalt. Hysa er og ein ømtålig fisk, og det kan verta vanskeleg å oppretthalda god kvalitet av di ein ofte får store kvanta om bord samstundes. Ei mulig løysing på dette kan vera å redusera fangstmengda pr. trekk, sa Kjell Stangeland i si oppsummering.

I sommar gjennomførte Nordsjøutvalet ein del forsøk med autøllne. På bildet ser vi skipperen på «Nyrapp» saman med sekretæren i utvalet, Helge Otterlel.

LÅN & LØYVE

Avslag frå dept.et

Fiskeridepartementet har avsege ei rekkje søknader om lån over statsbudsjettet, kap. 1051. **Ylvingen Samvirke**lag, Ylvingen, har fått avslag på sin lånesøknad fordi departementet ikkje har fleire midlar

til rådvelde på denne posten. I sitt avslag seier departementet og at dei tilrår laget å vinne røynslar frå det nye anlegget og om råstofftilhøva før ny mottakshall og tilbygg vert vurdert.

Heller ikkje **Kåre Renø** A/s, Tromsø, får det lånet dei søkte om til

utbygging av Skjervøy l's anlegg.

Fiskeridepartementet finn ikkje grunnlag for å gi **O. Y. Norfinn** A/s, Kristiansund, lån over kap. 1051. Avslaget er grunngeve med at firmaet har brukbar økonomi og difor bør søkje vanlege finansieringskjelder.

Sei i Nordsjøen

Utbyttet av seifisket i Nordsjøen i 1980 ble 117 000 tonn, en økning på 3 000 tonn fra 1979 (Tabell 1). Anbefalt kvote fra ICES var 129 000 tonn og årsaken til at utbyttet ble 12 000 tonn lavere var først og fremst at Sovjet-Unionen ikke utnyttet den kvoten de var tildelt. Den norske aktiviteten med trål og garn økte betydelig og ga omtrent tre ganger så stort utbytte som i 1979 for begge redskaper. Også notfisket på Vestlandet ga øket utbyttet og det samlede norske kvantumet på 44 000 tonn er over det dobbelte av nivået i de siste årene. Dette gir godt håp om at Norge i nær framtid vil kunne utnytte hele sin andel for tiden 52% av seikvoten i Nordsjøen, opplyste havforsker Tore Jakobsen på et møte i Nordsjøutvalget i siste uke.

Rekrutteringen til seibestanden i Nordsjøen var god i perioden 1966–1974 (Fig. 1). Årsklassene 1975–1978 har ligget på et betydelig lavere nivå og dette er noe av årsaken til den raske reduksjonen av utbyttet etter 1976. Årsklassene 1979 og 1980 ser imidlertid ut til å være tallrike, mens 1981-årsklassene foreløpig tegner til å bli omkring middels sterk.

Gjennomgåelse av internasjonale data viser en økt vekstshastighet hos seien i Nordsjøen i 1979 og 1980 og gytebestandens srørrelse i disse årene

er derfor blitt oppjustert noe i forhold til tidligere beregninger. Gytebestanden er i 1981 beregnet til ca. 280 000 tonn som gir en liten nedgang i forhold til 1980. På grunn av svak rekruttering er det ventet en fortsatt nedgang i 1982 og kanskje også i 1983, med deretter vil årsklassene 1979 og 1980 bidra til en økning, sa Jakobsen.

Anbefalte reguleringer

Beskatningen av sei i Nordsjøen er fortsatt høyere enn ønskelig og utgang-

spunktet for kvoteanbefalinger for 1982 fra ICES har derfor vært å få en reduksjon av beskatningen. Det er også tatt hensyn til at gytebestanden for tiden er i nedgang og anbefalingen er derfor satt såpass lavt som 100 000 tonn. Dette er 27 000 tonn mindre enn kvoten for 1981. Det er sannsynlig at den norske andelen av kvoten i 1982 vil dekke det norske behovet og på sikt vil en restriktiv kvoteregulering i 1982 og 1983 være klart fordelaktig for det norske fisket, sa Tore Jakobsen.

Tabell 1. Sei i Nordsjøen. Landinger 1971–1980. Tonn rund vekt.

Nasjon	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980 ^{a)}
Belgia	44	59	55	33	81	127	107	44	14	–
Danmark	11 500	17 000	10 100	8 388	10 149	15 111	17 334	10 372	10 461	9 887
Færøyene	18	182	552	581	287	425	318	213	407	425
Frankrike	38 330	26 696	32 961	28 619	24 396	32 552	41 022	38 122	39 709	35 853
Øst-Tyskland	6 398	10 674	7 668	5 816	5 882	2 088	2 430	2 404	1 504	944
Vest-Tyskland	4 217	8 665	12 003	20 589	18 622	38 698	26 860	25 982	18 780	11 218
Island	97	4	23	5	1	–	–	–	–	–
Irland	–	–	–	–	–	119	126	88	–	–
Nederland	18 136	12 532	9 232	14 504	8 917	6 101	7 270	5 135	1 466	235
Norge	15 184	23 256	15 219	9 246	12 483	17 856	14 949	17 627	17 575	44 376
Polen	4	186	7 512	22 203	35 304	35 819	12 378	5 661	6 104	2 404
Spania	–	190	108	308	249	–	–	–	–	–
Sverige	4 523	3 899	1 876	1 187	913	1 271	1 275	990	211	304
UK (England)	3 162	3 744	3 378	4 353	3 472	6 300	6 822	8 382	6 256	4 877
UK (Skottland)	6 106	10 797	10 834	10 956	8 898	13 034	11 366	14 330	8 257	6 517
Sovjet Unionen	110 200	99 883	83 333	104 500	110 743	83 669	46 385	10 161	2 015	–
Sub-total	217 919	217 767	194 854	231 288	240 397	253 170	188 642	139 511	112 759	117 040
Bifangster i industrifisket:										
Danmark ^{b)}	34 700	22 600	24 000	38 800	27 800	53 684	1 805	72	493	–
Norge ^{b)}	–	5 434	6 517	3 469	9 878	13 082	4 392	2 494	1 142	363
TOTAL	252 619	245 801	225 771	273 557	278 075	319 936	195 377	142 077	114 394	117 403

Kilde: ICES ^{a)} Foreløpige oppgaver. ^{b)} Oppgaver fra nasjonale institutter.

10-årsjubileum i Masfjorden:

Stasjonen på Matre – fra larve til smolt

Akvakulturstasjonen Matre i Nordhordland har passert den første, viktige milepælen. For få dager siden kunne stasjonen feire 10-årsjubileum med nær 80 innbudte gjester tilstede. Generelle innkjøringsproblemer og surt vann til tross – i dag er stasjonen et veletablert faktum, med forskningsaktiviteter som spenner over et vidt felt.

– Driftsbudsjettet vårt er på 1,8 millioner kroner. Av dette får staten hvert år tilbakeført mellom 300 000 og 500 000 kroner ved salg av fisk. Med et slikt budsjett, sier det seg nesten selv at vi på langt nær makter å utføre alle oppgaver som naturlig ville hørt inn under stasjonen. I dag tillater budsjettet en stilling som forsker og en vitenskapelig assistent – trekker vi fra den tida som går med til rent administrasjonsarbeid, har vi faktisk bare litt i underkant av en hel forskerstilling. Det vi ønsker oss er to faste forskere!

«Presang» fra NFFR

Det er fungerende bestyrer ved Matre, Ole **Torrissen**, som sier dette til Fiskets Gang. Han forteller at forskningsaktivitetene hittil er kommet i stand ved prosjektstøtte fra Norges Fiskeriforskningsråd, ved utstasjonering av forskere fra Havforskningsinstituttet og ved et utstrakt samarbeid med FTFI, NIVA og universitetene i Tromsø, Oslo og Bergen.

Jubileum eller ikke – det kom ingen gave i form av ekstra stillinger til stasjonen denne gang. Men «presang» ble det likevel, fra Norges Fiskeriforskningsråd. Formann i sentralstyret for NFFR, assisterende fiskeridirektør Viggo Jan **Olsen**, kunne sogar varte opp med to overraskelser: Løfte om et spektrofotometer, finansiert med mid-

ler fra en etter sigende bunnskrappt 1981-kasse, og tilsagn om 1982-midler slik at Torrissen kunne føre videre prosjektet «Rekeavfall – før til laksefisk».

Fullverdig før

Dette prosjektet er utviklet i samarbeid med FTFI og Universitetet i Tromsø og er i dag kommet så langt at det kan utprøves i praksis. Det som skal skje, er at man skal få samlet inn rekeavfall fra bedriften Helge Richardsen $\frac{1}{2}$ i Tromsø og bearbeide dette til fullverdig før for laksefisk. Årlig regner man med at 15 000 tonn rekeavfall går til spille i Norge. Forskningsvirksomheten ved Matre omfatter videre populasjonsgenetiske undersøkelser, resirkulasjon av vann til fiskeoppdrett og prosjekter på rognkvalitet, genetiske variasjoner for opptak og forutnyttelse hos laksefisk, laksefisks atferd mot predatorer (fisk som spiser laksesmolt) og kulturbetinget fiskeri. Dette siste prosjektet vil bli trappet opp i de kommende år.

Smertens barn

– Og så er det vårt smertebarn, vannet fra Matre-elva, som har resultert i et prosjekt med tittelen Vann-kvalitet. Nettopp den dårlige kvaliteten på elvevannet har vært en belastning for oss, og har virket tildels sterkt hemmende på virksomheten vår.

Lenge trodde vi at dette utelukkende var et spørsmål om PH – altså at det dreide seg om for lav surhetsgrad i elvevannet. Først etter åtte år kom vi fram til at det var sekundær-effekten av det sure vannet som var den alvorligste. Surt vann vasker nemlig ut metaller fra elvebunnen, og spesielt aluminium er giftig for fisken.

Å justere PH-verdien vil til en viss grad rette på dette, noe som lar seg gjøre ved bruk av et lutdoseringsanlegg i kombinasjon med en doseerings-maskin for hydratkalk oppe i elva. Luten feller ut de giftige metallene, men utfellingen bør skje før fisken

kommer i kontakt med vannet. Vi trenger med andre ord lang oppholdstid på vannet, noe som er vanskelig å oppnå. Det hjelper ellers godt å tilsette sjøvann, da dette reduserer effekten av metall i vannet – uten at vi i dag vet hvorfor. På den annen side bringer sjøvannet med seg vibrose til yngelen. Det er på grunn av alt dette en med rette kan hevde at resirkulasjonsanlegget har omskapt grunnlaget for hele driften ved stasjonen.

Nok å gå løs på!

– Så nå ser dere framtida lysere i møte?

– Det gjør vi – og får vi bare midler nok, er det ingen fare for at vi kommer til å bli arbeidsledige i de neste 20-30 årene. Det er nok av felter å konsentrere seg om, jeg tenker for eksempel på genetisk forskning, foringspørsmål og på spørsmål som har med rogn og rognkvalitet å gjøre. Hva dette siste angår, håper vi at vi i framtida skal kunne slippe å få sendt rogn langveisfra. Rogn er en ømfindlig materie og kan lett pådra seg transportkader. Målet vårt er at vi skal kunne ta opp egen rogn-produksjon her.

Stamfisk-anlegg

– Har jubilanten andre ønsker for dagen og framtida?

– Det måtte i så fall være å få opprette et eget anlegg for stamfisk. Det er søkt om midler til et slikt anlegg, men vi har ennå ikke fått svar på søknaden, sier Ole Torrissen.

Torrissen har for øvrig vært primus motor i arbeidet med å markere jubileet på Matre. Feiringen var lagt til dagene 22. og 23. oktober og omfattet, i tillegg til den obligatoriske festmiddagen, en bred, faglig presentasjon av prosjekter på ulike områder innen akvakulturforskningen. Disse presentasjonene vil Fiskets Gang prøve å komme tilbake til ved senere anledninger.

Det nytter å drive kultur i sjøen!

Forsknings sjef Dag Møller ved Havforskningsinstituttets avdeling for akvakultur har vært en av de virkelige ildsjelene i arbeidet med å få opprettet et miljø for akvakulturforskning i Norge.

Under jubileumsseminaret på Matre la han fram ferske tall fra Japan som med all mulig tydelighet skulle illustrere at dette er en næring med framtidsmuligheter:

Den mest originale jubileumsgaven ble gitt av de ansatte ved Akvakulturavdelingen: Flaggstang, laget på dugnad av de ansatte selv!

Fra venstre bestyrer (med permisjon) Oscar Ingebrigtsen, Ingvar Huse, ved stasjonen i Austevoll, Anne Sofie Mjeldheim fra avd. for Akvakultur og Ole Torrissen.

Produksjonen fra den marine akvakulturen var i 1979 883 000 tonn, omlag 31 prosent av kystfisket på 2,8 millioner tonn. Kulturbetinget fiskeri av *chum salmon* samme år ga en fangst på 87 000 tonn med en gjennomsnittlig gjenfangst på mer enn to prosent. I nye utsetningsforsøk har de greid å øke gjenfangsten med mer enn åtte prosent.

Utsetting av Red sea bream, kuruma reke, skrubbe og abalone betraktes som økonomisk lønnsomt. Mer enn 177 millioner rekelarver ble satt ut i 1979. Tidligere er det rapportert at nær 30 prosent av disse larvene er gjenfanget som voksne. Japan har i dag 45 stasjoner, de fleste bygget etter 1976, for oppdrett av en rekke, marine setteorganismer; i tillegg til kuruma reke kan nevnes 8,6 millioner Red sea bream og to millioner torsk. Med andre ord: Det nytter å drive kultur i sjøen!

«Ekstremt gode»

Når det gjaldt norsk akvakultur, slo han fast at forholdene i kyst-Norge må kunne sies å være nesten ekstremt gode for produksjon fra ulike akvakultur-former.

– Skal jeg ellers gi en vurdering av norsk akvakultur, vil det være naturlig å påpeke følgende:

– Fiskeoppdrett i dag nytter seg i liten grad direkte, uten mellomledd, av havets egen produksjon. Vår utnyttelse av energiomsetningen i sjøen ved kulturbetinget fiske er for intet å regne. Sammenligner vi oss med andre, betydelige fiskerinasjoner må Norge betraktes som utviklingsland når det gjelder forskjellige former for akvakultur – et unntak er oppdrettet av laks og regnbue-ørret. En noenlunde fullstendig vurdering vil ellers måtte omfatte at det i dag ikke forekommer noen dyrking av alger, og at oppdrettet av skalldyr foreløpig bare er på forsøksstadiet, sa Møller.

Fungerende bestyrer Ole Torrissen håpet at jubileumsfeiringen kunne vise seg å bli en utgift til inntekts ervervelse ...

Resirkulasjonsanlegget har endret grunnlaget for driften på Matre. Oscar Ingebrigtson redegjorde for anlegget under seminaret.

former for tilrettelegging, blant annet disse:

– Produksjon av rogn, yngel eller settefisk for utsetting i utvalgte områder, innfangning av naturlig produsert rogn eller småfisk for intensivt oppdrett, tilrettelegging av miljøforholdene i utvalgte områder ved gjødsling, delvis foring eller beskyttelse, og leding av organismer til utvalgte områder.

Målet ved akvakultur er ved inngrep i naturen å få størst mulig utnyttelse av den energiomsetning som foregår eller kan foregå i vann. Enten ved å manipulere med organismene eller med miljøet de lever i. **Norsk** akvakultur har som spesiell målsetting:

– Å utnytte landets ressurser til økt matproduksjon, å bygge ut en rasjonell primærnærings som gir utøverne en inntekt på linje med det som oppnås i andre næringer, og å ta hensyn til eksisterende arbeidsplasser og bosetting.

Tysk metode

Metoden med kunstig utklekking av laksefisk er utviklet av tyskeren Jacobi i 1750-årene. Det tok imidlertid forholdsvis lang tid før klekkingen kom til anvendelse som et middel til å hjelpe opp bestander. Det var først på 1850-tallet at det begynte å bli vanlig med

Disponert Erling Osland i $\frac{1}{2}$ Fiskekultur må trygt kunne sies å ha vært fadder for stasjonen på Matre.

«Tilrettelegging»

Møllers foredrag under 10-årsjubileet, «Akvakultur – et nasjonalt tilbakeblikk og en vurdering» var i hovedsak viet en historisk oversikt over norsk akvakultur. Han åpnet foredraget med å definere begrepet akvakultur som tilrettelegging av miljøforholdene i vann – sjø eller ferskvann – for de organismer som lever i vannet.

– Virksomheten kan være intensiv, som i det vanlige fiskeoppdrettet, der organismene får tilført det føret de trenger, miljøet gjøres ensartet, alle former for naturlige fiender er fjernet og en stor biomasse holdes innenfor et begrenset område. I de ekstensive akvakulturformene, derimot, ernærer

organismene seg av naturlig forekommende næring på en lokalitet eller i et område som imidlertid kan være stimulert for å gi større avkastning ved en bearbeiding av miljøet. Organismene kan også drettes opp intensivt, i sin første levetid, for så senere å bli drevet fram ekstensivt til salgbar størrelse, eller de kan settes ut for utnytte næringspotensialet i sjøen eller i ferskvann.

Kulturbetinget fiskere

Kulturbetinget fiskeri er kommersiell fangst av organismer som har tilbragt en del av sin tidligere livssyklus under kultur. Slikt fiske kan fremmes ved flere

Forsker Marianne Holm holder for tida på med et forskningsprosjekt om smolts atferd mot fisk som spiser laksesmolt.

kingsanstalt i 1884, og i 1908 ble det bygd et klekkeri for flyndre i Trondheim. Hvert år ble det satt ut et varierende antall nyutklekket yngel av torsk, rødspette og hummer. Senere ble det Gunnar Rollefsen som førte videre arbeidet med å klekke ut og drette opp marine organismer. Blant annet lyktes han i å framstille en «merket» flyndre; en bastard mellom rødspette og skrubbe-flyndre, hvis levedyktighet ikke var mindre enn rødspettens.

Ved hjelp av larver av Artemia (Saltkrepss) kunne han også føre opp millioner av flyndreunger. I årene rundt siste verdenskrig satte Rollefsen ut flere tusen «bastarder» i Trondheimsfjorden. Disse er senere gjenfanget som voksne, noe som viser at utsettingene ga resultater. Imidlertid avsluttet han forsøkene selv, fordi han måtte konsentrere seg om andre, viktige forskningsfelt innen norsk havforskning. Undersøkelsene angående klekking og utsetting av marine organismer ble ikke utviklet videre. Først i den senere tid har en startet nye undersøkelser, nå med torsk, sa Dag Møller blant annet.

uklekkning av laksefisk i Norge, og det ble opprettet et Inspektoratet for ferskvannsfiskerierne med arbeidet for utklekking som en av de viktigste oppgavene.

Hvem var så de norske pionerer på området? Allerede i sin «indberetning for 1865» kom G. O. Sars med tanker om kulturbetinget fiskeri. Med sterk støtte av Sars greide så G. M. Dannevig å få opprettet Flødevigen Utklek-

1/2 mill. tonn lågare totalfangst i 1980

Totalfangsten i verda gjekk ned med omlag 1/2 mill. tonn i 1980, og det ser ikkje ut til at denne trenden skal endre seg i år. Ser ein I-landa som ei gruppe, vart omlag 200.000 tonn produsert her, og det utgjør 53% av totalfangsten i verda. Med dette er den negative utviklinga som starta i 1977 snudd. Dette trass i at land som Vest-Tyskland, Storbritannia, Island og Sovjet hadde nedgang i sin produksjon. Japan og Danmark hadde størst auke i sin produksjon av I-landa.

Største prosentvise reduksjonen i fangst hadde Afrika der produksjonen gjekk ned med omlag 300.000 tonn (då er ikkje sjøpattedyr og sjøvekstar inkludert). Også i Latin-Amerika har det vore stor reduksjon i fangstkvantum. Nedgangen er på 400.000 tonn, medan det i Asia er ilandført omlag same kvantum som i 1979. Her balanserer auka fangst i Kina, Indonesia, Malaysia

og Filipinene nedgangen i Thailand, Nord Korea og India.

Tala er offentliggjorde i ein publisasjon som omhandlar situasjonen og utsiktene for fiskeria i 1980/81. Utgjevar er FAO.

Meir fiske i Irland

Verdien av irske fiske- og skaldyr-landingar gjekk opp med 31% i 1980 samanlikna med 1979. Landingsverdien kom i fjor opp i IR£ 35,5 mill., landingane i irske hamnar utgjorde IR£ 29 mill. Verdien av drivgarnsfiske etter laks auka med IR£ 3,2 mill ifjor.

Irland kunne også registrere rekord i ilandført kvantum fisk ifjor. 144.000 tonn vart landa ifjor mot maks 91.000 tidlegare år. Også eksportsida kunne registrere rekord, verdien kom opp i IR£ 47,4 mill., ei auke på 34% samanlikna med 1979. Den auka innsatsen frå industrien si side er eit resultat av sjansen dei fekk under den såkalla

Hague avtala frå 1976 som mellom anna sette som mål å dobla fangstkvantumet frå 1975 til 1980.

Det blei fanga mest makrell, også i 1980. Fisket etter makrell har auka sterkt dei seinare åra, i tillegg til at det har vore gjort mykje for å auka forbruket av denne fisken. Og det har gått opp, trass i hardare konkurranse på eksportmarknaden mellom anna. (*Irish Skipper*).

Sildeopning i Irskesjøen

Etter avtale med EF har no irane opna sildefiske i delar av Irskesjøen. Kvoten er sett til 1400 tonn. I vinter dreiv særleg hollendarane ulovleg sildefiske i Irske-sjøen, og det vert rekna med at dei tok opp omlag 6.000 tonn.

Irish Skipper skriv at forskarar frå EF og andre land er samde om at sildestamma i Irske-sjøen kan tåle å bli beskatta med inntil 6.000 tonn i år. Forskarane meiner at det er meir enn nok sild i alderen frå 6 til 8 år i dette området til å tillate eit slikt fiske. (*Irish Skipper*).

Eksportmonopol for Norway Foods

Fra 1. oktober ble eneretten til eksport av sardinprodukter overført til Norway Foods Ltd. A/S. Som kjent er Norway Foods Ltd. kommet som et resultat av den langvarige krisen i norsk fiskehermetikkindustri. Selskapet er et felles drifts- og salgsselskap for samtlige bedrifter i norsk sardinindustri. Selskapet skal være åpent, slik at andre bedrifter som ikke produserer sardiner får rett til å tre inn i selskapet – etter nærmere retningslinjer.

NYTT OM NAVN

Konsulent

Førstesekretær Gunnar Trulssen ved Fiskerisjefens kontor i Troms har fått innvilget en søknad om permisjon. Søknaden gjaldt tidsrommet 1.11.81 til 1.11.82. I denne tida skal han midlertidig tjenestegjøre som konsulent i Fiskeridepartementet.

Utviklingen av tørrfiskeeksporten

Tradisjonelt regner vi med ca. 25 tørrfiskmarkeder. Der er to markeder som skiller seg desidert ut og det er italiemarkedet og nigeriamarkedet. Til Italia går tradisjonelt ca. 20% og til Nigeria tradisjonelt ca. 60–70% av Norges samlede tørrfiskeeksport. Fisken som går til Italia betales med en vesentlig høyere pris.

Italiemarkedet

I forhold til norske kroner har den italienske lire stadig blitt svekket. Landet har også høy inflasjonsrate, men er likevel en stabil tørrfiskkjøper og i næringen er man tilfreds med de priser som man hittil har oppnådd.

Nedenfor gjengis eksporttallene i tonn for årene 76–81,

1976	4.155 tonn
1977	4.236 »
1978	5.513 »
1979	4.547 »
1980	3.825 »
pr. 25/10 1981	3.200 »

Tallene viser en forholdsvis jevn eksport, men med noe fallende tendens. Dette skyldes at fisken og produksjonen av lofotfisk har gått ned de senere år.

Kombinasjonen av høy pris og forholdsvis lite kvantum fra Norge har ført til at islendingene har kommet bedre inn på italiemarkedet. Tidligere sto Island for 10–15% av tørrfiskimporten til Italia. Denne andel er nå steget til ca. 30%. Tidligere gikk islandsfisken til Sicilia, men den går nå også til de norditalienske markedene og til Napoli. Kiloprisen fra Island er gjennomgående lavere enn vår. Neste år regner vi med en normal etterspørsel fra Italia. Vi ser derfor positivt på neste års eksportmuligheter. Næringen har tilbudt at det henges vel 20.000 tonn råfisk skrei og at det under vårtorskefisket i Finnmark henges 7.000/9.000 tonn råfisk torsk. Den norske produksjon av prima/sekunda tørrfisk har i flere år vært for lav.

Nigeriamarkedet

Eksporttallene for 1976–1981 er følgende:

1976	12.099 tonn
1977	5.856 »
1978	6.158 »
1979	15.300 »
1980	14.850 »
pr. 25/10 1981	19.900 »

I juli 1976 ble det innført importstopp av tørrfisk til Nigeria og importen ble sentralisert. Importen var sentralisert fram til april 1980. Sentraliseringen i Nigeria ledet til at også eksporten fra Norge ble sentralisert gjennom Eksportutvalget for tørrfisk. Erfaringene med sentralisert kjøp fra Nigeria og sentraliserte salg fra Norge er negative både hva angår leveringsbetingelser og kvantum noe over gjengitte tall belyser. Næringen representert med Eksportutvalget for tørrfisk og våre sentrale fiskerimyndigheter har derfor gått inn for at tørrfiskhandelen skal foregå mellom private importører i Nigeria og private eksportører i Norge. Den norske sentraliseringen ble derfor straks opphevet i april 1980.

1981 er det første år siden borgerkrigen i Nigeria i 1967 hvor handelen hittil har gått normalt. Med det mener vi at det ikke har vært sentraliserte salg eller eksportvansker hele eller deler av året. Vi har derfor i 1981 kommet opp i det kvantum det var normalt å levere til Nigeria for 15–20 år siden, samtidig som næringen er tilfreds med de priser som gjelder.

Nigeria har også kjøpt betydelige kvanta tørrfisk fra Island uten at vi kjenner eksporttallene.

Hvordan utviklingen vil bli i 1982 er mere usikkert. Nigerias valutainntekter skriver seg i det alt vesentlige fra oljeeksporten. Grunnet sviktende salg har landet måttet redusere oljeproduksjonen samtidig som den nominelle oljepris i dollar er nedsatt. Det er grunn til å anta at hvis ikke oljeeksporten tar

seg opp, må landet redusere importen generelt, noe som også kan ramme vår tørrfiskeeksport.

Etterspørselen i Nigeria ser ut til å holde seg og næringen håper at landet også i 1982 vil kunne avta betydelige tørrfiskkvanta.

Det er planlagt prisforhandlinger for tørrfisk i 1982 mellom nigerianske og norske myndigheter rundt årsskiftet.

Den økende etterspørsel etter tørrfisk generelt har ført til at produksjonsområdene er under utvidelse. Dette illustreres nedenfor hvor vi har oppgitt produksjonstall for fisk til henging i tonn:

I Råfisklagets distrikt

1978	28.443
1979	52.997
1980	70.824
1981	70.405
pr. 30/8.	

Syd for Råfisklagets distrikt

1978	838
1979	2.505
1980	9.442
1981	16.170
pr. 30/8.	

TOKTPLANER

Fartøy: «Caroline Mathilde»
Avgang: Tromsø 26. oktober 1981.
Ankomst: Tromsø 13. desember 1981.
Område: Vesterålen – Finnmark.
Formål: Prøvetaking av kommersielle fangster av bunnfisk.
Personell: Lars Kalvenes.

1931–1981

Hermetikkindustriens Laboratorium 50 år

I disse dager fyller Hermetikkindustriens Laboratorium i Stavanger 50 år. Jubileet ble feiret med en omvisning på laboratoriet og en omfattende foredragsserie. Samtidig la Hermetikkindustriens Laboratorium fram en hendig og informativ «skrytebrosjyre» der laboratoriet blir behørig presentert.

Hermetikkindustriens Laboratorium står i dag fram som en topp moderne forskningsstasjon, med fire forskjellige avdelinger. Fra starten i 1931 var laboratoriet delt i to avdelinger: en kjemisk og en bakteriologisk avdeling. Tjue år seinere ble det også opprettet en maskinteknisk avdeling og endelig, i 1978, kom det til en ny seksjon som arbeider med emballasje. Året etter ble denne seksjonen egen avdeling.

Maskinavdelingens arbeidsområde er naturlig delt i to hovedgrupper. Utvikling, mekanisering og automatisering av utstyr og prosesser har vært viktig for den norske hermetikkindustrien. Mesteparten av dette rasjonaliseringsarbeidet har foregått på sardinsektoren. Avdelingen har også lagt ned en stor innsats for å standardisere emballasjen for hermetikkprodukter.

For tida er avdelingen sterkt engasjert i utviklinga av en mikroprosessorstyrt rammemater og klippemaskin for sardiner, en maskin for stuing av bokser i kartong, en forvaskemaskin og en maskin som legger nøkler på sardinbokser.

Maskinavdelingen driver også en utstrakt konsulentvirksomhet.

Kvalitetsforbedring

Kjemisk avdeling er først og fremst opptatt med utvikling av nye produkter og kvalitetsforbedringer på allerede eksisterende produkter. Videre undersøker avdelingen kvaliteten og egenkapene til de forskjellige råstoffene hermetikkindustrien gjør seg nytte av.

Etter foredragene var det omvisning på laboratoriet.

De viktigste råstoffene til nå har vært sardin og makrell, men avdelingen har også jobbet med hvalkjøtt og skalldyr. Det er også blitt lagt ned mye arbeid i framstilling av farseprodukt av frosset råstoff, for eksempel av vassild. Laboratoriet kan også ta en stor del av æren for at vi i dag kan kjøpe hermetisk lodderognkaviar.

Bakteriologisk avdeling er i første rekke opptatt med problematikken om-

kring holdbarhet og kvalitet. Denne delen av laboratoriet arbeider også med utvikling av alternative konserveringsmidler og naturlige fargestoffer. Produktutvikling og fabrikkhygiene er stikkord som også er naturlig å nevne i forbindelse med bakteriologisk avdeling.

Emballasjeavdelingen er bare to år gammel, men arbeidsområdet har likevel alltid vært en viktig del av en viktig del av virksomheten til Hermetikkindustriens Laboratorium. I dag dukker det opp mange nye muligheter på dette forskningsfeltet, og avdelingen har all sikret seg stor kompetanse innen emballasje av plast og plastlaminater. Avdelingen har også arbeidet en del med undersøkelser av diverse åpningssystemer på bokser av både blikk og aluminium.

Norway Foods

Ekspedisjonssjef Carl Bjørge i Fiskeridepartementet understreket i sitt foredrag på jubileumstilstillingen betydningen av det nyetablerte Norway Foods. Etter å ha oppsummert historien bakoppsettelsen av det nye selskapet,

Hermetikkindustriens Laboratorium 50 år

kom han inn på mulighetene for Norway Foods, og han avsluttet foredraget i en optimistisk tone:

– Skal en prøve å vurdere norsk fiskehermetikkens muligheter for økonomisk drift i åra framover, så er dagens produksjons- og markedsføringsapparat i Norge – jeg tenker da ikke bare på Norway Foods – én av de faktorer som vil influere på resultatene. Fortsatt vil forhold som industrien har lite eller intet herredømme over være faktorer som kan få positive eller negative følger. Jeg tenker på hjemlig kostnadsutvikling, konjunkturutvikling, valutaforhold, internasjonal handelspolitikk for å nevne noe.

Likevel vil det apparat vi i dag har, og etterhvert vil få, være den enkeltfaktor som antagelig får størst betydning for hvordan det vil gå i årene framover. Det resultat som foreligger etter de utredninger og Stortingsbehandlinger vi har hatt de siste 5 årene vitner om at både industrien og myndighetene har tro på at vi skal kunne få og beholde en levedyktig fiskehermetikkindustri i Norge.

De første årene blir spennende. På Norway Foods' ledelse vil det ligge et stort ansvar. Det rådgivende utvalg

Forskningssjef Svenn Rasch

som vil bli oppnevnt, får en særdeles viktig oppgave i forbindelse med gjennomføringen av bransjeprogrammene.

Gjennomføringen av disse programmene blir den neste fase i bestrebelsene på å gjøre norsk fiskehermetikkindustri mer konkurransedyktig, sa Carl Bjørge i sitt foredrag.

Historikk

Direktør Eirik Heen, Fiskeridirektoratets Sentrallaboratorium, tok i sitt foredrag for seg forskning innen fiskeforedling de siste femti åra, og la spesielt vekt på hermetikkindustrien.

Heen gjorde dette grundig. Så grundig at han tok utgangspunkt i Napoleons mesterkokk, Appert, og forklarte en lydør forsamling hvorfor den samme Appert må regnes som opphavsmann til hermetikkindustrien. Heen gikk videre gjennom de forskjellige stadier dette forskningsområdet har opplevet, og understreket Hermetikkindustriens Laboratoriums viktige rolle som forskningsinstitusjon.

Til slutt kom han inn på den posisjon laboratoriet har i dag, og understreket betydningen av den tverrfaglige karakter Hermetikkindustriens Laboratorium har fått.

– Hermetikkindustrien omfatter råvarer fra både landbruk og fiskeri og kommer på mange måter inn under både tre departement og tre forskningsråd. Dette har påvirket hermetikkindustrien i orientering både mot de nye institutter og mot nye bevilgende organer, sa Eirik Heen i jubileumstalen sin.

Ekspedisjonssjef Carl Bjørge Fiskeridepartementet.

Regionale forskingssentra

Direktør Kjølvs Egeland i Rogalandsforskning diskuterte i sitt innlegg Thulinutvalgets innstilling og perspektiver på framtidig samarbeid i industri og forskning. Blant annet gjorde han seg til talsmann for opprettelsen av regionale forskingssentra, og mente at Stavanger peker seg naturlig ut for et slikt senter i Rogaland.

I sin oppsummering av foredragene, støttet direktør Harald Pedersen denne tanken fullt ut.

Direktør Olav Berg i A/s Vesterålens Salgselskap tok i sitt innlegg opp problematikken rundt hvordan fiskerinnæringa møter dagens og morgendagens krav. Vi trykker deler av dette foredraget i dette nummer av Fiskets Gang.

Lanterner/signalfigur for fartøy som fisker med snurrevad

Sjøfartsdirektoratet er blitt gjort kjent med at det finnes fartøy som fisker med snurrevad og som bruker lanterneføring/signaler som for fartøy som fisker med trål.

Sjøfartsdirektoratet til gjøre oppmerksom på at fartøy som fisker med snurrevad *ikke* skal betraktes som fartøy som fisker med trål og skal vise lanterner/signaler i henhold til regel 26 C i Sjøveisreglene.

Med hilsen
Sjøfartsdirektøren

Hermetikkindustriens
Laboratorium 50 år

Hvordan møter fiskeri- næringen dagens krav?

Av dir. Olav Berg

I selve dette temaet ligger åpenbart et behov for kartlegging av utviklingen og dagens situasjon som grunnlag for å møte morgendagens krav.

Det kan derfor være nyttig å rekapitulere den faktiske utvikling vi har hatt i forbruket av fisk pr. capita/år. Tallene er hentet fra Ernæringsrådets årsmelding 79, og angir rundvekt på engrosnivå.

	1953	1963	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	Prosentvis endring i perioden
	1955	1965												
Fisk i rå vekt og fisk hermetisk	39,6	40,6	39,0	39,5	37,6	32,1	28,0	27,8	26,3	29,5	33,9	30,6	30,1	- 22,4%

Vi registrerer her en vedvarende negativ trend i perioden 1963/65 t.o.m. 1975. 1976 og 77 bringer kurven i riktig retning, men så faller den igjen.

Tallene gir grunnlag for følgende konstatering.

- I perioden 1963/65 til 1979 har den gjennomsnittlige nordmanns fiskeforbruk falt med 22,4%
- Forbruksreduksjonen utgjør 8,9 kg pr. person og år. For fiskerinæringen utgjør dette et tapt marked på ca. 35 mill. kg. pr. år. Dette tilsvarer, populært uttrykt, den totale fangstmengde i et Lofotfiske litt under middels bra.

Det hensiktsløst å betrakte utviklingen i fiskeforbruk isolert fra andre matvarer.

Det nærliggende sammenligningsgrunnlag er kjøtt, som rimeligvis står i et nært substitusjonsforhold til fisk. Utviklingen i kjøttforbruk har i samme periode vært, basert på engrosnivå (se tabell 2)

Vi registrerer her

- En ubrutt trend mot høyere forbruk til et nivå som ligger godt over intensjonen i Ernæringsmeldingen.
- Den gjennomsnittlige nordmann spiste i 1979 55,5% mer kjøtt enn han gjorde i 1953/55.
- Regnet i kilo har forbruksveksten pr. person/år vært hele 18,4 i perioden.

Det er da forholdsvis enkelt å konstatere at kjøtt har vært «vinneren» og fisk «taperen». Et ikke usedvanlig kjennetegn ved taperen, er forsøk på å rasjonalisere årsakene til at det ikke gikk så bra. Påstått prisutvikling kan f.eks. være greit å ty til i form av utsagn som «ikke rart det går nedover, så dyr som fisken er blitt». Mitt spørsmål blir da: «Dyr i forhold til hva?». Tar vi for oss konsumprisindeksen for matvarer med 1974 som basisår (100), og ser på

	1953	1963	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	Prosentvis endring i perioden
	1955	1965												
Kjøtt inkl. svinekjøtt	33,1	38,4	39,6	40,4	41,9	43,0	43,0	44,3	49,0	49,6	50,0	50,6	51,5	+55,58%

situasjonen pr. mars 1979, finner vi at det bare er sukker som har en lavere utvikling enn fisk og fiskevarer. Går vi tilbake til sammenligningen med kjøtt, finner vi følgende forhold:

	1974	1979
Kjøtt/kjøttvarer	100	167
Fisk/fiskevarer	100	126

Uttrykt på annen måte så har prisen på kjøtt/kjøttvarer i perioden øket ca. 41% mer enn prisen på fisk/fiskevarer.

Fordi spørsmålet om prisutvikling synes å stå svært sentralt når en søker å finne årsaken til den faktiske forbruksutvikling, velger jeg å gå enda noe dypere ned i dette.

I Statistisk Sentralbyrås forbruksundersøkelse finner vi bl.a. følgende interessante oversikt over matvareutgift pr. husstand og år. (Se tabell 3).

Tabell 3.

	1958	1967	1973	1974-76
Kjøtt/ kjøttvarer/ flesk	kr. 922	1590	2300	2902
Fisk/ fiskevarer	kr. 305	498	701	769

Ser vi på prisutviklingen for henholdsvis fisk/fiskevarer og kjøtt/kjøttvarer finner vi at prisøkningen for kjøtt har vært ca. 14 kroner høyere pr. kg. enn for fisk.

Ut fra teorien om at mennesket er et rasjonelt økonomisk vesen, ville det vært mer naturlig å konstatere en økning i fiskeforbruk og tilbakegang i kjøttforbruk.

Tallene fra virkeligheten forteller oss noe annet.

Hermetikkindustriens Laboratorium 50 år

Hva mener forbrukeren?

En variabel blant mange i perspektivet økt fiskeforbruk må nødvendigvis være forbrukernes holdning. Norges Markedsdata har gjort noen undersøkelser om forbrukernes innstilling til kjøtt og fisk.

Det viser seg at:

- Et lite flertall mener at retter av kjøtt er mer økonomisk enn retter av fisk. Objektivt sett er denne meningen i strid med de faktiske forhold.
- Et godt flertall, 120 mot 68, mener at retter av fisk er sunnere enn retter av kjøtt.
- Et lite flertall mener at retter av fisk er mer næringsrike enn retter av kjøtt.

De stilte spørsmål gir ikke svar på hvorfor forbrukernes innstilling er slik som de gir uttrykk for. Dette er et viktig og interessant problemområde som fiskerinæringen gjennom separate undersøkelser burde kartlegge.

Andre undersøkelser som viser faktisk kjøps- og bruksadferd viser at fiskens andel som hovedrett til hverdagsmiddag har sunket fra 47 til 38% i perioden 1976-1979.

Omsetning

For 15-20 år siden var antallet fiskebutikker ca. 2000 dersom vi inkluderer fiskebilverutene. Varehandelstatistikken fra Statistisk Sentralbyrå forteller om en dramatisk reduksjon av dette tallet:

Varehandelstatistikken fra Statistisk Sentralbyrå forteller om dramatiske reduksjoner i fiskebutikkens antall.

1972

581 butikker, 1306 ansatte, netto omsetning kr. 208.092.000,-

1977

459 butikker, 928 ansatte, netto omsetning kr. 271.000.000,-

Med en så dramatisk reduksjon i antall fiskeforretninger må det være tillatt å slutte at den enkelte forbruker har fått lenger vei å tilbakelegge for å kunne handle i fiskeforretningen.

Sagt på en annen måte - tilgjengeligheten til fersk, saltet, røkt, sprenget fisk i fiskeforretninger er i løpet av en 20 års-periode blitt vesentlig dårligere,

redusert med ca. 80%. Uten å trekke konklusjoner vil jeg hevde som påfallende at reduksjonen i forbruket av fisk faller sammen med reduksjon i antall fiskeforretninger.

Bildet er noe mer nyansert

I løpet av den samme tyveårsperiode har vi fått supermarkeder med egen fiskeavdeling. Disse kan i vareutvalg og salgform sammenlignes med spesialforretninger og utgjør i antall an-

Artikkelen er et sammen- drag av foredraget Olav Berg holdt på jubi- leumsmøtet for Hermetik- kindustriens Laborato- rium.

slagsvis 150-200 stk. Et kjennetegn ved såvel spesialbutikkene i fisk, som fiskeavdelingene i dagligvarebutikkene er at de hovedsakelig er lokalisert i byer og innkjøpssentra.

Et vesentlig spørsmål blir da om den enkelte forbruker oppfatter avstanden til fiskebutikken/fiskeavdelingen så lang og ubekvem at middagsmatinnkjøpet heller gjøres blant de mange varianter av ferdig tilberedt kjøtt i nærbutikkens/dagligvarebutikkens kjøledisk. Dette er en av tingene som fiskerinæringen etter min mening burde foreta nærmere kartlegging av, fordi det er samsvar mellom reduksjon i fiskebutikker/fiskeavdelinger og reduksjon i forbruk.

Vi kan ikke drøfte tilgjengelighet til fisk uten å ta med frossenfisk og hermetisk fisk.

La meg gjøre det klinkende klart.

Vi har en av de beste frossenfiskindustrier i verden. Den har meget høy kompetanse i markedstilpasning, i produktutvikling, i fysisk distribusjon og i øvrige markedsføringsaktiviteter.

Distribusjonsgraden er tilnærmet 100%. D.v.s. at frosne fiskeprodukter finnes til salgs i alle våre ca. 8300 dagligvarebutikker.

Direktør Olav Berg, A/S Vesterålens Salgselskap

Hermetiske fiskeprodukter ligger også på et meget høyt nivå her i landet. Også for disse produktene er situasjonen at de finnes i tilnærmet alle dagligvarebutikker.

Fiskemat i form av plastpakkede fiskekaker og fiskepudding er også relativt utbredt, uten at jeg har tallmessig grunnlag for å si noe mer eksakt om distribusjonsgraden. Dette er stort sett det utvalget innen fisk som har et image av å være ferskvare.

Et bredere utvalg av fiskeprodukter med fersk image savnes imidlertid i nærbutikken, d.v.s. den nærliggende dagligvarebutikken som den norske forbruker besøker i gjennomsnitt ca. 3,6 ganger i uken for innkjøp av sine daglige varer.

Det er min hypotese at tilbakegangen i fiskeforbruk, såvel absolutt som relativt, skyldes at et bredere utvalg av fisk med fersk image ikke er tilpasset selvbetjent salg gjennom nærbutikkens kjøledisker.

I de industrialiserte land jeg kjenner noe til, går forbrukernes preferanser klart i retning av varer med fersk-image fremfor varer i frossen eller hermetisk tilstand.

For å belegge dette, vil jeg igjen trekke sammenligning med utviklingen på kjøttsektoren her i landet.

Også antall spesialforretninger i kjøtt er dramatisk redusert, fra ca. 2000 til ca. 700 over en tyveårsperiode.

Parallelt med denne reduksjonen har imidlertid kjøttsektoren utviklet et ferskt vareutvalg som er tilpasset selvbetjent salg gjennom kjølediskene i alle dagligvarebutikker.

Hermetikkindustriens Laboratorium 50 år

Den bakenforliggende betraktning er at forbruker i stigende grad vil gjøre sine matvareinnkjøp sammen med øvrige dagligvarer nettopp i dagligvarebutikken og ikke i spesialforretningen.

I tillegg til dette har kjøttindustrien vært tilnærmet like aktiv som fiskesiden innen frossenvarer og hermetikk, slik at de har et variert tilbud innen alle tre områder.

Hva gjør vi?

Fiskerinæringen har, bortsett fra det alt nevnte om fiskemat, lite eller ingenting gjort for å tilpasse seg denne endringen i forbrukernes innkjøpsmønster, og forbrukers preferanse for varer med fersk-image.

I 1979 utgjorde fersk, saltet, røkt fisk og sild, samt fiskemat, samlet 1,61% av norske dagligvarebutikkers totale innkjøp.

Samme år utgjorde de samme butikkers innkjøp av ferdigpakkeede midagspølser alene 1,66%.

Om vi nå går på oversikten for kjøtt, ser vi hvor dominerende ferskvareomsetningen er i forhold til frossen og hermetisk. Fordelingen avspeiler forbrukernes faktiske kjøpsadferd og preferanser.

Det ville ikke være å vente at vi skulle finne samme fordeling innen fisk, først og fremst fordi varene ikke finnes. Fiskerinæringen har ikke tilpasset seg dette viktigste av dagens og morgendagens innkjøpssteder med et rimelig utvalg av ferske varer.

For å gjøre noen oppsummeringer:

- Fiskeomsetningen – forbruket vil ikke kunne økes i interessant grad gjennom fiskeforretninger.

Arsak til dette er en dramatisk reduksjon i antall utsalgssteder, blant annet fordi lønnsomheten for spesialforretninger innen mat har vært og er for lav.

Antall butikker vil antagelig gå ytterligere noe ned i forbindelse med generasjonsskifte.

Neste generasjon vil ikke påta seg slitet med å drive en slik type butikk som i tillegg gir svært lave arbeidsinntekter.

- Fiskeomsetningen i dagligvarebutikkene vil ikke kunne økes over visse terskler basert på frysevarer og hermetikk.

Årsak er forbrukernes klare preferanser mot varer med fersk-image.

En vil fortsatt få den situasjon at forbruker heller velger kjøtt i fersk tilstand enn fisk i frossen/hermetisk.

- Det ligger et stort, ukjent potensiale i økt fiskeomsetning/forbruk, dersom fiskerinæringen evner å utvikle og markedsføre et forbrukertilpasset utvalg av fisk med fersk-image for dagligvaresalg. En nøkkelfaktor her er at varene må være prepakket, priset og tilpasset selvbetjent salg gjennom samme kjøledisk som ferske kjøttvarer. Hver prosentenheter i omsetningsandelen, regnet i pris til forbruker, utgjør ca. kr. 200.000.000,- i omsetning pr. år.

Motforestillinger

Det finnes motforestillinger, tildels sterke, mot de synspunkter jeg har gjort gjeldende. Også fra utøvere innen fiskerinæringen.

En er redd for at økt omsetning av fersk fisk i dagligvarebutikker vil gå ut over frossen og hermetisk.

Jeg deler på ingen måte denne oppfatningen. Valget vil stå mellom fersk fisk eller ferskt kjøtt, og ikke mellom fersk fisk og f.eks. frossen fisk. Andre motforestillinger er f.eks.:

- Vanskelig å sikre jevn råstofftilførsel.
- Har ikke anlegg i dag som teknologisk er utstyrt for en slik jobb.
- Distribusjonen vil være vanskelig med så kort holdbarhetstid som fersk fisk har. Her kan jeg i parentes bemerke at det for tiden pågår pakkeforsøk som har gitt ferskfisk holdbarhet opp til 3 uker uten store endringer i smaksegenskaper.
- Det vil kreves store ressurser for å produktutvikle et tilpasset vareutvalg.
- Det vil kreve store investeringer i markedsføring både for å få vareutvalget inn i dagligvarebutikkene og for å gjøre forbrukerne oppmerksomme på det nye varetilbudet. I innarbeidelsesfasen vil det kunne bli liggende igjen mye usolgte varer i butikkene som er gått ut på holdbarhet og må tas i retur. Det vil føre til at hele innarbeidelsesperioden medfører direkte tap.
- Det er usikkert om et slikt varetilbud i dagligvarebutikkene vil føre til økt fiskeforbruk.

Jeg er imidlertid ikke villig til å akseptere at en vanskelighet er en umulighet for næringens utøvere seriøst og konstruktivt har drøftet om vanskelighetene kan løses.

Fordi kjøttsektoren har vært dyktige i sin markedstilpassning, produktutvikling og markedsføring, har de brukt opp mye av de muligheter som forelå.

Fordi fiskerinæringen har gjort lite på ferdigvareområdet, ligger kanskje mulighetene klare til å utnyttes fra nå av og fremover?

Nye produkter og prosesser

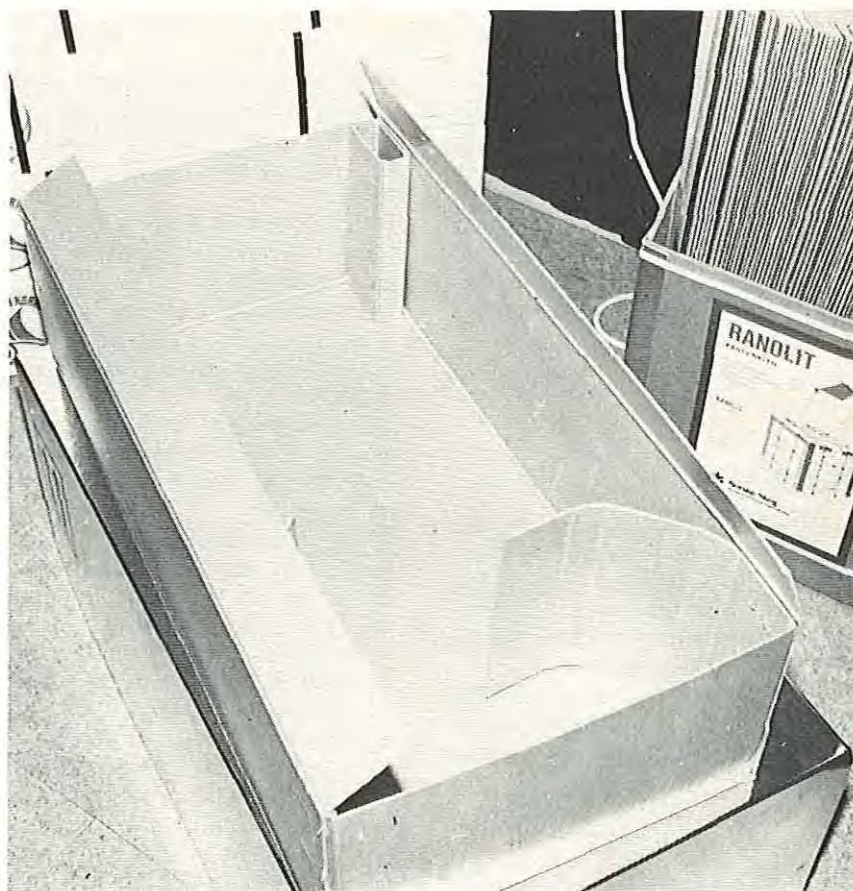

«98 Smartbox» heter en ny fiskekartong som er utvikla i samarbeid mellom emballasjekonsulent Einar Berg og Ranheim Papirfabrikk. Kartongen er 40 til 50 prosent mer stablesterk enn andre tilsvarende kartonger uten at materialforbruket og dermed prisen er nevneverdig høyere.

Den store økningen i stablestyrken er oppnådd ved at klaffene i eska er rilla i et bestemt mønster som gjør at de kan brettes og stiftes slik at de danner en hjørneforsterkning. Det skulle en tydelig kunne se på illustrasjonene. Om nødvendig kan kartongen gjøres enda langt sterkere. Der leveres nemlig treklosser som passer akkurat inni hjørnestolpene. Klossene trenger ikke festes på noen måte.

Den nye konstruksjonen gjør også at anleggsflata blir større. Blant anna ved pallettering er dette en stor fordel, da «98 Smartbox» stabla på en annen, tåler større forskyvning enn tidligere kartonger, uten at stablene rauter sammen.

«98 Smartbox» er alt tatt i bruk på prøvebasis av en av de største fiskeprodusentene i Lofoten.

NORSK FISKERIEKSPERTISE VURDERER NORAD PROSJEKT

NORAD og dei indiske styresmaktene har i samråd plukka ut ei økonomisk/teknisk ekspertgruppe som skal vera med på evalueringa av eit båtprosjekt på vestkysten av India. Gruppen skal bestå av tre nordmenn og to indiarar. Dei norske deltakarane er Steinar Olsen og Anders Endal frå FTFI og Fiskerisjefen i Hordaland, Magne Bjørnerem.

Gruppen reiser til India alt 11. november, og dei skal der ha samtaler med alle impliserte i prosjektet. Under opphaldet skal gruppa utarbeida ein førebels rapport, fortel Magne Bjørnerem til Fiskets Gang.

Gruppen vil ventelig vera attende i Noreg i slutten av november.

Fiskerisjef Magne Bjørnerem skal vurdere NORAD prosjekt i India.

Tysk fiskerinæring og markedsforholdene for fisk

Av fiskeriattaché Kjell Breivik

Tyskland er blitt Norges største ferskfiskmarked med en andel på 21,8%. I første halvår 1981 tok dette markedet alene mot hele 27% av den norske ferskfiskeeksporten. I tillegg til dette går en del av Norges ferskfiskeeksport til Danmark videre til det tyske markedet. Breivik regner derfor med at over 40% av den norske ferskfiskeeksporten i år vil gå til det tyske markedet. Han advarer likevel mot å male mulighetene på det tyske markedet for lyserøde, og peker på en rekke usikre faktorer som raskt kan snu den utviklingen vi har i dag. Artikkelen er basert på et foredrag som ble holdt på representantskapsmøte i Norges Ferskfiskomsetnings Landsforening i slutten av september.

Tysk fiskerinæring er i den senere tid ofte omtalt i pressen. Dette gjenspeiler den kjensgjerning at de tyske fiskeriene står foran nesten uløsbare problemer, og derfor er blitt et problembarn. I første rekke for lokale myndigheter i Bremen og Niedersachsen, men i den senere tid også for forbundsregjeringen i Bonn. Det faktum at det ikke har vært mulig å komme til enighet om en felles fiskeripolitikk i Brüssel, har tært på reservene til de tyske hav- og kystfiskeriene idet tildeling av fiskekvoter er blitt forsinket eller forhindret. Heller ikke avtalene med tredjeland om fiskerettigheter har kunnet tre i kraft. Svært viktig for den tyske havfiskeflåten i år var torskekvoten ved Canada og Færøyene og fiskekvotene innenfor den norske 200 mils sonen. Man venter enda på en politisk løsning, og dette har kostet den tyske fiskerinæring millio-
nbeløp i tapt fangst.

Kontinuerlig omstrukturering

Omstruktureringen og fornyelsen av den tyske havfiskeflåten har faktisk foregått kontinuerlig siden midten av 1950-årene, men den radikale fornyelsen av flåten begynte først i 1971. Fra 1971 og fram til 1973/74 ble det bygd 14 nye topp moderne fabrikkskip.

Island startet skredet av fiskerigrenseutvidelser i september 1972 (foreløpig med 50 mil), og allerede i løpet av 1977/78 var 200 mils-sonen innført i de fleste land av betydning. Tyskland var selvsagt spesielt sårbar på grunn av sin korte kystlinje, men satset på at det skulle bli vedtatt en praktisk fiskeripolitikk innen EF som skulle gi levelige vilkår for alle EF-land. Den tyske forbundsregjeringen la i 1978 fram et 3 års-program med sikte på å tilpasse den tyske fiskeflåten og den tyske fiskeindustrien til de nye forhold og gjøre fiskerinæringen konkurransedyktig innen EF. Det var meningen at dette hjelpeprogrammet skulle opphøre ved utgangen av 1980, men fordi EF-landene etter flere forsøk, ikke er blitt enige om en felles fiskeripolitikk, måtte regjeringen i Bonn i mars måned i år kaste ut en retningsplanke på 30 mill. D-Mark (21,5 mill. til havfiskeflåten og 8,5 mill. til kystfiskeriene) i håp om å holde flåten flytende til man har funnet en fornuftig løsning i Brüssel.

Etter hvert som de politiske vanskeligheter har hopet seg opp innen EF, synes man å ha merket en strammere linje overfor 3. land når det gjelder toll- og kvotespørsmål. En pekepinn om

Vår eksport av fersk og frossen laks har økt jevnt de siste åra.

dette er strykninger av enkelte tolltollteller. Jeg kan vise til gjenninnføringen av toll på laks pr. 1.1.81 og forhøyelsen av den midlertidige nedsatte toll på ørret over 1,5 kg til røkeindustrien fra 5 til 7% fra 1.1.81 og til de opprinnelige 12% fra 1. juli i år.

Høye referansepriser som beskyttelse

Fastsettelsen av høye referansepriser er et våpen som EF kan komme til å sette inne overfor 3. land i enda større utstrekning enn hittil for å beskytte seg mot konkurranse i de tilfeller hvor tollene ikke gir tilstrekkelig beskyttelse. Dette kan f.eks. komme til anvendelse på laks hvor tollene er GATT-bundet med 3,5% (og vil bli videre nedbygget til 2% i løpet av 8 år), eller på sild i den tollfrie perioden fra 15. februar til 15. juni. Som kjent er det idag tollsuspensjon på sild hele året, men ytre tollsats i perioden 16. juni til 14. februar er hele 15%. Vi må være forberedt på at EF kan komme til å oppheve tollsuspensjonen i denne perioden når selvforsyningsgrensen for sild er nådd.

Norge har vært ute av det tyske silde-markedet de siste åra.

Vest-Tyskland har et fiskemarked med store muligheter, og, til tross for sterk tilbakegang i egenfangst av fisk, har omsetningen av fisk og fiskevarer vært forbausende stabil. Forbruket av alle fiskevarer sett under ett har de siste 5 årene hatt en ubetydelig tilbakegang fra 9,7 til 9,1 kg pr. innbygger.

Mer import

Importens andel av fiskeomsetningen var i 1980 kommet opp i 67% mot bare 49% i 1975. Egenforsyningen varierte imidlertid sterkt fra fiskeslag til fiskeslag, og av sild ble i 1980 over 93% importert.

Mens den tyske hav- og kystfiskeflåten i årene 1969 til 1974 enda fanget gjennomsnittlig over 500 000 tonn fisk pr. år var egenfangsten i 1980 under 300 000 tonn. Av dette ble 287 000 tonn landet i Tyskland og ca. 12 600 tonn i utlandet. Havfiskeflåten sto for 67,9% av fangsten og kystfiskeflåten for 32,1%. Så sent som i 1975 sto havfiskeflåten for hele 73,3% av landingene og kystfiskeflåten for 26,7%. Samlet dekket egenlandingene i 1980 bare 33% av markedets behovet. I disse tallene er også sild inkludert.

Landingene fra havfiskeriene har gått mest tilbake, men jeg vil også nevne at fangstene delvis kommer fra andre fiskefelt enn tidligere. Dette har ført til at de tyske egenlandingene av enkelte fiskeslag har gått mer tilbake enn andre. Dette gjelder i første rekke uer og sei, og det er derfor også naturlig at vår eksport av disse fiskeslag har økt mest.

I 1974 kom 12,6% av de tyske trålfangstene fra Island mot 0% i 1980. Fra Barentshavet var forholdet 8% i 1974 og null i 1980, Norskekysten 14% i 1974 og 8,9% i 1980, mens andelen fra Grønlands-feltene var øket fra 4,5% i 1974 til 25,2% i 1980.

Netto omsatt på de tyske auksjonene av fersk fisk til konsum var henholdsvis 127 400 tonn i 1978, 98 300 tonn i 1979 og 92 200 tonn i 1980. Utslagsgivende for den tyske ferskfiskhandelen er imidlertid tilførselene av torsk, sei og uer, hvorav det på de tyske auksjonene ble omsatt bare 60 300 tonn i 1980 mot 72 000 i 1979. Det

tilsvarende en tilbakegang på 11 700 tonn eller 16% for disse fiskesortene.

Dette har skapt et øket importbehov. Importen av rund ferskfisk økte fra 53 418 tonn i 1979 til 57 170 tonn i 1980, mens importen av fersk filet økte fra 11 564 tonn i 1979 til 12 788 tonn.

Av de ca. 57 000 tonn rund ferskfisk som ble importert i 1980 kom ca. 35 000 fra EF-land og bare ca. 22 000 tonn fra 3. land. Island hadde hoveddelen med 16 400 tonn og fra Norge kom 3 200 tonn. Av samlet import på ca. 12 800 tonn fersk filet kom ca. 10 000 tonn fra Danmark og bare ca. 1 200 fra 3. land. Danmark har både i egenskap av tollfritt EF-land og sin beliggenhet økt sin eksport av fersk filet til det tyske marked i konkurranse med de tyske kystgrossistene.

God utvikling for Norge

Den norske ferskfiskeeksporten til Vest-Tyskland har hatt en gunstig utvikling siden 1980. Ser man på de norske eksporttallene vil man se at det har vært en nesten eksplosiv økning i eksporten av sei og uer siden 1979. Således eksporterte vi i 1979 til Vest-Tyskland 727 tonn fersk sei, i 1980 tilsammen 1 600 tonn og 964 tonn i første halvdel av 1981. Vår eksport av fersk uer var i 1979 på 379 tonn, i 1980 på 817 tonn og i første halvdel av 1981 på 1 278 tonn. Dette til tross for høye tollbelastninger. Dette har bl.a. sin årsak i en meget aktiv markedsføring fra en del norske eksportører, men også i at vi siste året har hatt en noe mindre

om søknaden og sender denne sammen med synteringsrapport og andre dokumenter til Fiskarbanken.

§8

Fartøy som har fått tilskott etter disse forskrifter må ikke midlertidig nyttes til annen virksomhet.

Før utbetaling av tilskott kan finne sted må det legges frem:

a) Erklæring fra lensmann/politi om at skroget, eventuelt med motoren, er tilintetgjort eller erklæring fra skipsverft eller etablert skipsoppbuggeri om at fartøyet er mottatt ved verft/oppbuggeriet og at det vil bli opphugget.

b) Stadfesting fra merkelovens tilsynsmann om at fartøyet er utmeldt av registeret over merkepliktige fiskefartøyer.

Er fartøyet i slik driftsmessig stand at det fortsatt kan nyttes til annet formål eller ha en bevaringsverdi, kan tilskottet utbetales når Statens Fiskarbank har overtatt eiendomsretten til fartøyet. Tilbehør som ved tilintetgjørelse kunne selges, kan det betales vederlag for. Statens Fiskarbank kan deretter avhende fartøyet. Salgsgevinst tilfaller staten.

Fartøy med ringnotkonsesjon og seifangstkonsesjon kan tiltales nyttet som seifangstfartøy etter at Statens Fiskarbank har overtatt fartøyet etter tredje ledd.

Tilskott skal så langt det rekker, dekke rettsbeskyttet pantegjeld på det kondemnerte fartøy med mindre pantehaveren faller sin rett.

Konsesjonsdokumentet skal sendes Statens Fiskarbank for videregående til Fiskeridirektøren, jfr. §9 i lov av 16. juni 1972 om regulering av deltakelsen i fisket.

For øvrig blir Fiskarbankens vanlige regler for utbetaling av lån veiledende også for utbetaling av tilskottene.

§9

Disse forskrifter trer i kraft straks. Samtidig oppheves Fiskeridepartementets forskrifter av 28. mai 1979 om tilskott til kondemnering av eldre uhensiktsmessige ringnotsnurper.

Disse forskrifter gjelder ikke for de som har fått tildelt kondemneringstilskott etter tidligere forskrifter. Departementet kan i særlige tilfeller, når det klart kan dokumenteres at vedkommende har vanskeligheter med å dekke gjelden på fartøyet, gi tilskott etter disse forskrifter.

Forskrifter for tilskott til kondemnering av eldre uhensiktsmessige ringnotfartøyer.

I medhold av Stortingets vedtak av 17. desember 1979, jfr. St.prp. nr. 1 (1979-80) Tillegg nr. 12, har Fiskeridepartementet den 2.10. 1981 fastsatt følgende forskrifter:

§1

Av midler stilt til rådighet kan Statens Fiskarbank yte tilskott til kondemnering av eldre, uhensiktsmessige fartøyer (skrog og motor, eller skrog alene) som har gyldig ringnotkonsesjon for fiske etter silde, makrell, lodde, kolmule eller brising. (Jfr. forskrifter av 2. mars 1979 om adgang til å delta i fisket med ringnot.)

§1a

Disse forskrifter får tilsvarende anvendelse for seifangstfartøy med jernskrog som har gyldig seifangstkonsesjon, jfr. lov av 14. desember 1951 om fangst av sel. Ved tildeling av tilskott etter denne paragraf kan det dispenseres fra bestemmelsen i §2, første ledd.

§2

Tilskott kan ytes til kondemnering av fartøy som har vært i vedkommende søkers eie i minst 3 år.

Det skal ikke være til hinder for å gi tilskott at at fartøyet i løpet av de siste 3 år er overtatt av den tidligere eiers barn, barnebarn eller ektefelle.

For å kunne ytes tilskott må fartøyetets alder være minst 20 år for stålfartøyer og 15 år for trefartøyer.

Tilskott til kondemnering av motor kan gis i forbindelse med kondemnering av skroget når motoren er over 12 år gammel.

Fartøyet må i gjennomsnitt for to av de tre siste kalenderår ha hatt en notfangst av sei,

I Fiskeridepartementets forskrifter om tilskott til kondemnering av eldre uhensiktsmessige ringnotfartøyer av 8. juli 1980 gjøres følgende endring:

§ 1 a (nytt) skal lyde:

Disse forskrifter får tilsvarende anvendelse for seifangstfartøy med jernskrog som har gyldig seifangstkonsesjon, jfr. lov av 14. desember 1951 om fangst av sel. Ved tildeling av tilskott etter denne paragraf kan det dispenseres fra bestemmelsen i § 2, første ledd.

§ 8. fjerde ledd (nytt) skal lyde:

Fartøy med ringnotkonsesjon og seifangstkonsesjon kan tiltales nyttet som seifangstfartøy etter at Statens Fiskarbank har overtatt fartøyet etter tredje ledd.

Fjerde, femte og sjette ledd blir femte, sjette og syvende ledd.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.

Forskriften kommer ikke til anvendelse for fartøy som er tildelt kondemneringstilskott før ikrafttredelsen.

makrell, lodde, sild og brisling m.v. til en verdi av minst kr. 750 000,-. Fartøyet må har vært i drift og levert slik fangst i de to nevnte år.

§3

Tilskott kan ytes med inntil:

- a) kroner 1 000 000,- for hvert fartøy og
- b) kroner 2 050,- pr. BRT for fartøyet. Den-
ne satsen kan økes med 15% dersom
motoren kondemneres sammen med skro-
get. Dersom det påhviler fartøyet mer
pantegjeld enn tilskottet beregnet etter
første ledd, punkt b, kan samlet tilskott
settes lik pantegjelden begrenset oppad
til kr. 4 500 000,- med et tillegg av kr.
1 000 000,-.

Når fulgod dokumentasjon foreligger for at samlet gjeld (pantegjeld og løsgjeld) er høyere enn tilskottet etter annet ledd, kan det i særlige tilfeller gis tilskott til dekning av den overskytende del med inntil kr. 500 000,- for hvert enkelt fartøy.

Tildeles tilskott etter annet og tredje ledd, kommer første ledd ikke til anvendelse.

Har en bank eller annen finansinstitusjon overtatt et fartøy på tvangsauksjon, kan Fiskeridepartementet uten hinder av §2, første ledd gi tilskott til kondemnering av fartøyet etter første ledd.

Det gis bare tilskott til dekning av pantegjeld stiftet før 1. januar 1980. Fiskarbanken kan fravike dette kravet ved å gi tilskott til delvis dekning av pantegjeld stiftet etter denne dato, når pantegjelden er stiftet i forbindelse med investeringer i fartøyet. Investeringer av denne karakter som tilfaller eieren ved kondemnering, kommer til fra-
drag i utbetalingen av tilskottet.

Forsikring som blir utbetalt på grunn av skade på fartøy eller motor kommer til fradrag i tilskottet.

§4

Fiskeridepartementet kan i særlige tilfeller samtykke i at det gis tilskott etter §3, første ledd punkt b med et tillegg av inntil kr. 500 000,- til fartøy som ikke oppfyller aktivitetsskravet i §2, femte ledd. Det skal legges vekt på fartøyets samlede aktivitet, herunder fiske med trål etter de fiskeslag som er nevnt i §1 og eierens personlige forhold.

Ved fasisettelse av tilskottets størrelse etter første ledd skal det legges vekt på den samlede gjeldbelastning.

§5

Om tilskott skal ytes avgjøres i det enkelte tilfelle av Statens Fiskarbank som fastsetter tilskottenes størrelse og står for utbetalingen.

Banken kan sette nærmere vilkår for at tilskott gis.

Dersom tilskottet nyttes i strid med fastsatte vilkår, kan det kreves tilbakebetalt.

§6

Søknad om tilskott sendes gjennom fisker-
nemnda i søkerens hjemstavnskommune på fastsatt skjema. Med søknaden skal følge:

- a) Bekreftet avskrift av det gamle fartøyets målebrev.
- b) Panteattest.
- c) Erklæring fra søker om at han er innfor-
stått med at korsejson til slukt fiske som
nevnt i §1 faller bort og at ny slik tillatelse
ikke kan påregnes.
- d) Dokumentasjon av samlet inntekt fra
fiske som nevnt under §2, femte ledd.

§7

Fiskerinemnda lar holde synfaring over far-
tøyet ved Fiskarbankens faste takstnemnd i
kommunen. Fiskerinemnda gir sin uttalelse

Forskrifter om regulering av fisket etter sild vest for 4° V i 1981.

I medhold av §§ 1, 37 og 38 i lov av 25. juni 1937 om sild- og brisingfiskeriene, jfr. kgl. res. av 17. januar 1964 og § 10 i lov av 16. juni 1972 om regulering av deltagelsen i fisket har Fiskeridepartementet 13. oktober 1981 bestemt:

I
I Fiskeridepartementets forskrifter av 24. juli 1981 om regulering av fisket etter sild vest for 4°V gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd 1. punktum skal lyde:
«Deltakende fartøy kan ikke ilandføre større fangstmengde pr. tur enn 2.400 hl.»

II.

Denne forskrift trer i kraft straks.
Etter denne endring får Fiskeridepartementets forskrifter av 24. juli 1981 om regulering av fisket etter sild vest for 4°V i 1981 følgende ordlyd:

§ 1.

Det er forbudt å fiske sild i EF-sonen vest for 4°V.

Uten hinder av forbudet i første ledd kan norske fartøy fra 28. juli kl. 00.00. fiske inntil 10.000 tonn sild til konsum i ICES statistikkområde VIa nord for 56°30'N. Fiskeridirektøren kan stoppe fisket når totalkvoten er beregnet oppfisket.

§ 2.

Deltakende fartøy kan ikke ilandføre større fangstmengde pr. tur enn 2.400 hl. Denne turkvote trer ut av kraft i den tid salgslagene fastsetter mindre turkvote i medhold av § 5 i lov av 14. desember 1951 om omsetning av råfisk.

Fiskeridirektøren kan fastsette fartøykvote for fartøy som foretar innfrysing på feltet.

§ 3.

Ingen kan delta i fisket uten å være påmeldt til Noregs Sildesalslag, Hauge-sund, eller Feltsildfiskernes Salgs-lag, Ålesund.

§ 4.

Fiskeridirektøren kan i særlige tilfelle gi tillatelse til levering til mel og olje.

§ 5.

Fiskeridirektøren kan gi nærmere forskrifter om gjennomføring og utfylling av bestemmelserne i disse forskrifter, herunder fastsette utseilingsstopp og pålegge fartøy plikt til å melde fra om utseiling fra havn og gi fangstmelding på feltet.

§ 6.

Uaktsom eller forsettlig overtredelse av bestemmelser i eller i medhold av disse forskrifter straffes med bøter i henhold til § 80 i lov av 25. juni 1937 om sild- og brisingfiskeriene og § 11 i lov av 16. juni 1972 om regulering av deltakelsen i fisket.

§ 7.

Disse forskrifter trer i kraft straks.

konkurransen fra Island. Med de nåværende høye oljeprisene er det ikke billig for de islandske trålerne å lande sine fangster i tyske havner, og dette har ført til at de islandske fiskerne ikke anløper tyske havner uten at prisene ligger på et akseptabelt nivå. De tyske auksjonshavnene har utarbeidet en omfattende meldetjeneste. I første rekke er dette utslagsgivende på uer, da Island her faktisk er vår eneste konkurrent ved siden av de tyske trålerne som nå hovedsakelig tar sine fangster ved Grønland. Tollmessig er uer også den fiskesort som ligger best an for oss med en merbelastning på bare 6% i forhold til våre islandske konkurrenter. På sei er differansen hele 11,3%.

De nåværende tollsatsar har trukket opp grensen for ekspansjonsmulighetene for vår tradisjonelle ferskfiskeeksport. En vesentlig eksportøkning i framtiden kan ikke ventes uten at tollene blir senket. Uer er muligens her det eneste unntak.

Laks

Når det gjelder laks ser situasjonen adskillig lysere ut. Med en tollsats på 3,5%, som blir bygget ned til 2% i løpet av 8 år, skulle våre muligheter på lang sikt ligge bra an. Faren ligger her i første rekke i at det kan bli innført en referansepris som ligger så høyt at vår laks ikke blir konkurransedyktig. Kanadisk stillehavslaks er en annen og billigere laksetype og behøver ikke nødvendigvis å bli vurdert på samme måte som den atlantiske laksen.

Den samlede tyske importen av laks har hatt en jevn stigning fram til 1980. Importtallene for fersk og frossen laks i 1. halvår 1981 tyder imidlertid ikke på at vi vil få noen ytterligere økning i importen i år. Det kan ha sammenheng med de dårlige konjunkturførhold, og en økende import av røket laks. 75% av den tyske røkelaksimporten kom i 1980 fra Danmark. Norge har også hatt en økning i sin eksport av røkelaks til Vest-Tyskland, og lå i 1980 på ca. 40 tonn mot 16 tonn i 1977. I første rekke må vi regne med at importen av røkelaks fra Danmark vil komme til å øke i tiden framover da Danmark på grunn av sitt EF-medlemskap ikke behøver å betale toll. Tollen på røkelaks fra Norge er som kjent 13% – en tollsats som i forhold til mange andre ferdigvarer ligger forholdsvis lavt – men allikevel er utslagsgivende i konkurransen med Danmark.

Vår eksport av fersk og frossen laks

til det tyske marked har økt jevnt de siste årene, men vår prosentvise andel av markedet har variert i takt med tilførselene av Stillehavslaks.

På grunn av tallmaterialet som vi har for 1. halvår i år, tyder alt på at det ikke vil bli noen vesentlig stigning i den tyske importen av laks i 1981 i forhold til ifjor, men at vår andel av det tyske marked i inneværende år, vil komme til å bli betydelig større enn ifjor. Dette har i første rekke skjedd på bekostning av canadisk og amerikansk Stillehavslaks. Det kan vel allerede nå sies at dette var riktig å gjøre, da vi ellers neppe hadde fått en så positiv utvikling i vår lakseeksport. Spesielt har denne positive utviklingen vært utslagsgivende på Frankrike og Danmark.

Ekspansjonen i vår lakseeksport på lengre sikt vil i første rekke foregå på fersklakssektoren og da til direkte konsum. Kontinuiteten i leveransene vil være utslagsgivende i konkurransen med våre oversjøiske konkurrenter fra Canada og USA. En lignende utvikling kan vi håpe på når det gjelder ørret, men her er den tollene en hindrende faktor.

Sild

Ser man på det totale sildemarkedet under ett, har forbruket av sild i Vest-Tyskland, utviklet seg som følger (omregnet i fangstvekt):

1976	253 408	tonn
1977	213 213	»
1978	210 846	»
1979	218 149	»
1980	227 646	»

Bunnen ble nådd i 1978 med ca. 210 800 tonn og siden har vi hatt en langsom stigning i forbruket. Omsetningstallene henger nøye sammen med prisutviklingen på sild. Riktig nok må man ta i betraktning at forbruket av «Pilchard» som silde råstoff stadig er gått tilbake etter hvert som sild ble billigere. Forbruket av «Pilchard» var på topp i 1978 med ca. 200 000 tonn. Derimot synes makrell å ha øket sin markedsandel noe. Således var forbruket av rund makrell i 1980 på ca. 4 200 tonn mot 2 700 tonn i 1979.

Denne fiskesort går vesentlig til røking i rund tilstand. Det interessante er likevel at forbruket av makrell*fillet* – som går til hermetikk – i 1980 var kommet opp i ca. 4 300 tonn mot ca. 2 500 tonn i 1979. Det er enda for tidlig å kunne si noe om hvordan forbruket vil utvikle seg i 1981.

Det tyske sildemarked, er kommet til

et punkt hvor det samlede forbruk ikke lenger går tilbake. Dette henger nøye sammen med prisutviklingen på silde råstoff. Produksjonen av sildehermetikk i 1980 steg med 5% og sildemarinader med 5,1% i forhold til året før. Derimot gikk forbruket av røket sild (bøklings) tilbake med 7,4%.

I 1978 kom 54,1% av sildeimporten fra tredjeland, vesentlig fra Canada og USA og 45,9% fra EF-land. I 1980 var forbruket 41,7% fra 3. land og 58,3% fra EF-land. Det er allerede på det rene at canadiske og amerikanske sildeeksportører i 1981 vil komme til å dominere markedet i mindre grad enn i de foregående år. Disse fikk ifjor så og si det «første skudd for bue» da tilførselene av ferskt silde råstoff økte fra EF-landene, i første rekke fra Danmark, Irland og Frankrike, og denne utviklingen har fortsatt i 1981.

Den tyske fiskeindustrien foretrekker ferskt råstoff fremfor frosset når det er tilstrekkelig kontinuitet i leveringene. Derfor har forbruket av canadiske og amerikanske sildeairporter gått tilbake til tross for stadig synkende priser. De canadiske og amerikanske sildeeksportørene har dessuten i de «gode årene» vært noe for «grådige» i sine prisforlangender for sine varer, samtidig som de har forsømt å forbedre kvaliteten på sine produkter.

Jeg har vært inne på de vanskeligheter som vi møter på våre eksportmarkeder i form av tollhindringer, og at vi derfor nå for mange av våre fiskeprodukters vedkommende av denne grunn støter opp mot grensen for våre ekspansjonsmuligheter. Det vil derfor i framtiden være like viktig å kjempe for en nedtrapping av handelshindringer og tollskranker som for kvoter og fiskerettingheter. I fiskerinæringen er det desverre ofte blitt glemt at salg og markedsføring er like viktige faktorer som fangst og produksjon, og at den som sitter med markedet i realiteten også sitter med nøkkelen til den videre ekspansjon.

Fiskemjøl møte i Chile

Den 21. årlige konferansen for fiskemjølprodusentar skal heldast i Chile fra 9. til 13. november. Med på konferansen blir ei heil rekkje ekspertar på protein- og fórmaknaden i verda, saman med ekspertar på fiskeoljemaknaden. Møtet kjem til å ha form som ein open sesjon i den vitenskaplege komitéen.

LÅN & LØYVE

«Karoløs»

Fiskeridirektøren har gitt Odd K. Østervold, Bekkjærвик, tillatelse til å drive fiske med trål etter lodde og polartorsk, samt etter kolmule vest av 0-meridianen og øst av 0-meridianen i områdene nord for 62° nordlig bredde. Tillatelsen gjelder m/s «Karoløs» H-347-AV på 694,46 BRT.

Steinsland

Firma Spilde & Co. A/s, Bergen, har fått godkjent anlegget på Steinsland for tilvirkning av saltet fisk for anvendelse røyking. Anlegget er innført i registeret over godkjente tilvirkningsanlegg med reg.nr. H-85 under avdeling 07. Anlegget fyller ikke alle krav til forskrifter, og godkjenningen gis derfor gyldighet bare fram til 1.6.82.

«Geir Peder»

Fiskeridirektøren har godkjent fryseanlegget ombord i m/s «Geir Peder» M-71-H v/ Egil Urkdal, Vatne. Kapasitetene er beregnet til følgende: Fryselagervolum – 64 m³, luftfryser – 24 m³, kompressorkapasitet 20 000 kcal/h v/ – 35/+25°C og nedfrysingskapasitet 4t/døgn. Anlegget er innført i Fiskeridirektørens register med reg.nr. M-21 under avdeling 03.

Det auka oppdrettsvolum

Kibergnes Fiskeoppdrett, v. Arvid Johansen, Kvaløysletta, har fått løyve til å øke kapasiteten for oppdrett av laks, aure og regnbueaure til 3.000 m³.

Nei til «Pegwell Dawn»

Onny Harder Ottesen m.fl. i Båtsfjord har søkt om å få ringnot- og seinotløyve for m/s «Pegwell Dawn», ex «Kvalsund Senior», M-153-HØ. Fiskeridepartementet har avslått søknaden og grunngir den med at «Pegwell Dawn» ikke har løyve til å drive ringnotfiske og derfor ikke oppfyller de krav som ringnotforskriftene setter. Det kan heller ikke sies at ringnotkapasiteten er såpass nedbygget at det er grunnlag for nytildelinger. Om seinotløyve sier departementet at det ikke kan gis slikt til fartøy over 110 fot. «Pegwell Dawn» er på 120 fot.

Lisensinndraging for «Geestemünde»

Fiskeridirektoratet har foreslått at den vest-tyske tråleren «Geestemünde», BX 760, skal bli fratatt lisensen for fiske i norsk økonomisk sone i et halvt år fra 1. november.

I sin avgjørelse har Fiskeridirektoratet lagt vekt på at «Geestemünde» gjentatte ganger har underrapportert sine fangster. Det vises blant annet til at fangsten i perioden 30. mars til 8. april i loggboken står innført med 120 tonn, mens det bare er innmeldt 108 tonn til Fiskeridirektoratet.

I perioden fra 30. mars til 15. mai foretok det vest-tyske fartøyet i alt tre turer på tilsammen 25 dager i norsk økonomisk sone. I loggboka er det innført 262,5 tonn fisk tatt i norsk sone denne perioden. Hver av turene inn i norsk sone ble imidlertid avsluttet med en eller to dagers fiske i britisk sone (EF-farvann). På i alt fem dager ble det fisket 297,5 tonn her. Gjennomsnittlig fangst var på 59,5 tonn pr. dag, med topp på 117,5 tonn 15. mai.

Her mener Fiskeridirektoratet at det har foregått underrapportering, og er ikke villig til å godta loggboka til «Geestemünde». Og underrapporteringen er vurdert som så betydelig at en vil inndra lisensen, noe som ikke skjer hver dag.

«Geestemünde» tilhører Reederei Söhle i Bremerhaven. Rederiet har protestert på avgjørelsen og inndragingen er utsatt til 10. november.

Redningsdrakter for fiske- og fangstfartøy

Fra 1. januar 1982 skal fiske- og fangstfartøy på 10,67 m lengde og derover være utstyrt med redningsdrakt og redningsvest for hver person om bord.

For fartøy under denne størrelse skal det minst være redningsdrakt eller redningsvest til hver person om bord.

Sjøfartsdirektoratet er blitt underrettet om at det har forekommet misforståelser med hensyn til hvilke typer redningsdrakter som kan benyttes.

Følgende redningsdrakter er godkjent til bruk på skip samt fiske- og fangstfartøy:

Type	Fabrikant og/eller forhandler
E-305 (tidl. D 602)	Helly Hansen A/s, Moss
Aquasafe Survival Suit Mk. 1	Ursuk Oy, Finland (Aquateknikk A/s, Oslo)
Imperial Survival Suit	Imperial Mfg. Co., USA (Johs. Johannesen, Sandve)
Aqua Suit SA 1 V	Finn Chr. Olsen & Søn A/s, Bergen
Nord 15 S	Beaufort (Air-Sea) Equipment Ltd. England (Nauteknik A/s, Oslo)
Ship Safe	Imperial Products Ltd., Canada (Unitor Ships Service A/s Kolbotn)

Finn Chr. Olsen & Søn og Imperial Mfg. Co fabrikerer også godkjente redningsdrakter for barn.

Ytterligere opplysninger kan fås ved henvendelse til Skipskontrollen eller Sjøfartsdirektoratet.

Inntrykk fra Billingsgate Market

Av fiskeristipendiat Helge Skaar

Fiskeristipendiat Helge Skaar kan nå se tilbake på tre måneders opphold i London. I denne artikkelen summerer han opp en del av de inntrykk han sitter igjen med etter å ha besøkt Billingsgate Market to ganger i uka i denne tida. Artikkelen er basert på et foredrag på representantskapsmøtet i Norges Ferskfiskomsetnings Landsforening i slutten av september.

Såvidt man kjenner til har det vært et fiskemarked i London helt siden år 400 før Kristus – Billingsgate. Gjennom tidene er det blitt omsatt millioner av tonn med fisk og fiskeprodukter her. Idag ligger omsetningen en vanlig dag på ca. 200 – 300 tonn.

Når vi snakker om Billingsgate, tenker vi oftest på den norske fisken som omsettes der, men vi er langt fra det eneste landet utenfor Storbritannia som leverer fisk hit. Likevel er det et faktum at av all importert fisk, har Norge fortsatt den største andel.

Man kan imidlertid ikke se bort fra at det også blir omsatt store kvanta fra land som Canada, Danmark og Island.

Tallene for første halvår 1981 ligger totalt på 20/25 000 tonn. Av dette har Norge alene en andel på ca. 1 000 tonn mot Danmark 500 tonn, Island og Holland 200 tonn hver. Det gledelige for Norges vedkommende er at vår andel av den importerte fisk har økt med ca. 20% fra året før, mens de øvrige lands andel er gått ned.

Det som kanskje overrasker oss nordmenn er at det i det hele tatt er tillatt å omsette fisk på et slikt sted som Billingsgate. Hygienen er ikke akkurat etter norsk standard, men kjøpmenne-

ne har fått dispensasjon til å drive det inntil et nytt marked er ferdig i januar 1982.

I dag er der ca. 100 firmaer som har sin stand på markedet mot 2–300 straks etter krigen. Alle kjenner hverandre, konkurransen er skarp, og alle forsøker å fortelle kunden at deres fisk er best og at naboen er en luring. Når en tar i betraktning hvilke tekniske hjelpemidler som er til rådighet er det imponerende å registrere hvilke kvanta som blir omsatt på dette markedet en

vanlig dag. Gaffeltruck og jekktraller er ukjente begreper, transporten foregår som de fleste vet ved bæring på hodet og dels med traller som minner om et norsk sekkehjul.

Under markedet ligger et såkalt fryselager. Temperaturen her ligger mellom 5 og 10 minusgrader, og ryktet forteller at en tør ikke rime av rommene eller kondenserne – da det er sansynlig at det er isen som bærer hele bygningen.

Men i midten av januar skal en flytte

Fisketorget i Bergen blir lite sammenlignet med det nye Billingsgate Market i London.

over til et nytt marked. Det skal ligge i West Indian Docks, noen miles lenger ned langs Themsen, og dette blir et moderne marked med alt på ett gulv, nytt fryselager med lagerkapasitet på 1 200 tonn – og innfrysingskapasitet på ca. 10 tonn i døgnet. Markedet skal fortsatt hete Billingsgate. Det nye markedet vil koste ca. 125 mill. n.kr.

Det nye markedet vil få flere butikker, restauranter, og ikke minst parkeringsplass til 360 personbiler. For grossistene blir det en vesentlig forbedring. En regner med at 90–95% av de gamle firmaene vil flytte over, noen går således ut for godt.

Det var på tale å vurdere eventuell landing pr. skip til det nye markedet. Dette blir imidlertid ikke aktuelt. Begrunnelsen er faren for streik blant havnearbeiderne, som kjent forekommer dette hyppig i Storbritannia, og i så fall ville følgene av en streik her få store konsekvenser, så transporten blir som tidligere kun pr. lastebiler.

Standarden på det nye markedet blir god. Krav til hygiene og kvalitet blir strenge, bl.a. blir det neppø tillatt å sende frosne skatevinger i papirsekker som løser seg opp under transporten. La meg også nevne at gamle, brukte trekasser ikke er særlig populære som emballasje, særlig ikke når de bærer merkene av tre-fire forskjellige fiske-slag fra tidligere bruk.

Utilfredsstillende transport

Transporten av norsk fisk fra Newcastle og Grimsby til Billingsgate er under enhver kritikk. I og med at norsk

eksport vanligvis selges basis cif britisk havn, er det formelt ikke vårt ansvar, men likevel: Idag brukes stort sett åpne lastebiler med en presennig over for transport av ferskfisk. Frossen vare går gjerne i containere, men ofte uten kjøling/frysing, og da kan en lett forestille seg resultatet hvis fisken ikke finner avsetning samme dag den ankommer til markedet.

Transport-tilbudene over Nordsjøen for norsk fisk er den siste tiden også blitt betydelig forverret, noe jeg forstår næringen har tatt opp til behandling vis a vis rederiene. Det sier seg selv at mangelen på regelmessig og hensiktsmessige seilinger er en alvorlig hindring for norsk eksport – og særlig for ferskfisken.

Et typisk trekk ved utviklingen når det gjelder emballasje for fisk og fiskeprodukter er kravet til mindre enheter, pen og salg fremmende utforming av kartonger og kasser. Emblemet SEAFOOD FROM NORWAY forekommer alt for sjelden på norsk emballasje.

Kvaliteten på norsk fisk til Billingsgate er stort sett meget bra. Det føres statistikk over bl.a. kondemneringer, men disse er for Norges vedkommende forsvinnende, og etter min mening uten betydning.

Med de utsiktene vi har for ekspansjon innen oppdrettssektoren finner jeg det naturlig å berøre denne spesielt. Jeg har sett mye god norsk fisk på markedet i sommer. Enkelte firmaer er i særklasse hva angår sortering og kvalitet, men den siste tida har enkeltforsendelser vært slik at jeg skulle ønske de ikke hadde funnet veien hit.

Det dreier seg om kjønnsmoden laks som ikke har vært noen reklame for norsk edel fisk.

Når vi vet at produksjonen av denne fisketypen vil øke betydelig i årene framover, bør en anstrenge seg for å bygge opp tilliten til norsk oppdrettslaks og ørret på lengre sikt. Det gjør en utelukkende ved å tviholde på kvalitetskravene. Konkurransen er hard – og blir ikke mindre – bare det beste vil vinne fram på det kritiske marked som Billingsgate nå etterhvert er blitt.

Såvidt jeg forstår er det også muligheter for en økning av norsk fangst av bunnfisk fra Nordsjøen i tiden framover. Forutsatt riktig behandling og regelmessig pleie av markedet skulle vi ha store sjanser for å skape oss en posisjon igjen på dette markedet – kanskje særlig for hyse og torsk.

Det kan være fristende å peke på den enestående stilling som norsk pigghå – NORWAY DOGN – gjennom mange år hadde på det britiske marked – takket være en systematisk innsats fra norske eksportører, bare synd at fangsten de siste årene er blitt så beskjeden at vi av den grunn er ute av markedet idag.

Norske reker har også et utmerket rykte i Storbritannia generelt. Felles for denne artikkel og en rekke andre fiske-slag er imidlertid tollbelastningen som gjør oss sterkt handicappet i konkurransen med andre land.

1000 arbeidsplassar knytt til fisket på Karmøy

Rundt 1.000 arbeidsplassar på Karmøy er avhengige av fiskeria. Dette kjem fram i ei utgreiing som Egil Torvanger har gjort ved Norges Handelshøgskole.

Tala syner at kvar femte arbeidsplass på Karmøy har nær tilknytning til fiskerinæringa og er avhengig av utviklinga i denne. Arbeidsplassane er fordelt på ulike næringsgreiner. Notbøteri, trålverkstader, skipsverft og annan verkstadsindustri har mange av dei, ein del er og å finna i næringsmiddelindustrien som er avhengig av råstofftilførsle frå fiskeria. Heile 593 av i alt 3068

industriarbeidsplassar på Karmøy kan reknast som avhengige av fiskerinæringa.

Utgreiinga syner og at talet på aktive fiskarar har gått opp det siste året. Karmøy har i år 41 flere personer som har fisket som eine- eller hovudyrke. I alt 506 er fullt sysselsett i fisket, mens 149 har det som bi-yrke. Dei fleste er på havgåande fartøy, Nordsjøtrålarane sysselset 62% av yrkesfiskarane i kommunen.

Torvanger har og undersøkt den skattemessige sida av fiskerinæringa i Karmøy. Det syner seg at dei 465 yrkesfiskarane som var busette i kommunen i 1979 betalte tre millionar i kommuneskatt og dei 593 industriarbeidarane som er knytte til fisket betalte vel 4,5 mill. i skatt til kommu-

nen. Dette utgjør 8,5% av skatteinntektene til Karmøy kommune.

Torvanger har gjennomført utgreiinga etter initiativ frå Karmøy kommune. Kommunen var interessert i å sjå kva fisket tyder for dei. Egil Torvanger arbeider no som konsulent ved Kontoret for rettleiing i Fiskeridirektoratet.

2.000 tonn sild

Britane har opna for eit sildefiske på 2.000 tonn i den sørlige delen av Nordsjøen og i den austlege delen av den engelske kanalen. Fisket er regulert ved at båtar over 60 fot ikkje får delta, og båtar over 40 fot treng lisens for å vere med i fisket.

Håndheving av fiskeriregler i norsk økonomisk sone

Etter initiativ fra Riksadvokaten ble det for en tid tilbake holdt en konferanse som tok opp regler for utenlandske fiskeres lovbrudd i norsk jurisdiksjonsområde. Konferansen samlet representanter for politi og påtalemyndighet, for Kystvakten, Fiskeridepartementet og Fiskeridirektoratet.

Kontorsjef Torben Foss representerte Fiskeridirektoratet, og vi kan her bringe et utdrag av hans foredrag på konferansen. I foredraget, som tok for seg håndheving av fiskerireglene i den økonomiske sonen, konkluderer Foss med at fiskerne stort sett innretter seg etter det norske regelverk og at norske myndigheter har en rimelig god kontroll med fiske i fastlandssonen og i den ubestridte delen av sonen rundt Jan Mayen.

Da FN's havrettskonferanse kom sammen i Caracas sommeren 1974, var sterke krefter i sving for å utvide kyststatens eiendomsrett til naturressursene i havet over.

Jeg skal ikke komme nærmere inn på dette. Selv om den såkalte omforente tekst til havrettstraktat som kjent ennå verken er vedtatt eller langt mindre ratifisert, er det alminnelig antatt at prinsippet om kyststatens førsterett til å utnytte ressursene i det tilstøtende 200 miles belte ved lik statspraksis er rullet å bli sikker folkerett.

Norge opprettet økonomisk sone langs fastlandet med virkning fra 1. januar 1977. Fiskevernsonen ved Svalbard ble opprettet 3. juni 1977 og Fiskerisonen ved Jan Mayen 29. mai 1980.

Det var ved opprettelsen av fastlandssonen hele tiden regjeringens forutsetning at Norge etter soneopprettelsen skulle fortsette det internasjonale samarbeid om fiskerispørsmål som arbeidet i ICNAF og NEAFC var et utslag av.

Ønsket om å opprettholde norsk fjernfiske var også årsak til at det ble inngått bilaterale fiskeriavtaler.

Hvordan få lisens?

Jeg skal kort beskrive prosessen som til syvende og sist gir et fartøy rett til å fiske i norsk økonomisk sone.

I de fleste bilaterale forhold danner en såkalt rammeavtale grunnlag for samarbeidet. Den trekker opp visse hovedprinsipp, og har gjerne flere års varighet. Det inngås så kvoteavtaler gjeldende for ett år hvor partenes plikter og rettigheter er beskrevet detaljert.

På grunnlag av kvoteavtalene utarbeides det hvert år en forskrift for hvert land som har rett til å fiske i sonen. Disse forskriftene angir landets kvoter samt andre spesielle vilkår som er gjort til gjenstand for forhandlinger. I tillegg må alle fartøy respektere generelle norske regler for fiske.

En skal være oppmerksom på at det utenlandske fiske i norsk sone nord for 62° n.br. i løpet av de siste fire årene er redusert betydelig.

Hvordan kontrollerer vi?

I praksis er det særlig tre organer som har ansvaret for å påse at utenlandske, og for såvidt også norske, fiskefartøy respekterer fiskerilovgivningen. Det er Fiskeridirektoratet, Kystvakten og Påtalemyndigheten.

Delvis spiller vi sammen i et naturlig hele, som når Kystvakten oppbringer og påtalemyndighetene bøllegger og inndrar. Delvis kan sanksjonsmidlene sies å konkurrere. Det er ingen formell hindring for at samme overtredelse

både kan rammes av bot/inndragning og av tap av fisketillatelse.

Fiskeridirektoratets rolle i håndhevelsesprosessen går først og fremst ut på å holde regnskap med at utlendingenes fangstkvantum ikke overstiger de tildelte kvotene. Systemet bygger på at hvert utenlandsk fartøy en gang i uken skal rapportere foregående ukens fangst til oss. Disse opplysningene blir matet inn på EDB-anlegget vårt. Ved siden av totaltall kan anlegget gi temmelig nyanserte opplysninger om hvert enkelt fartøy og dets fangst.

For å kontrollere at ingen er tilstede i sonen uten vårt kjennskap, har vi pålagt fartøyene å sende melding om innseiling i og utseiling av sonen. Disse opplysningene, som selvsagt også blir EDB behandlet, sammenlikner vi med den fortløpende strøm av informasjon som vi får fra de to kystvaktskvadronene.

I tillegg undersøker vi også med jevne mellomrom innholdet i de opplysningene vi mottar. Ved å analysere fangsttallene og sammenlikne dem med andre lignende fartøys fangst, har vi mulighet til å lokalisere tilfeller av underrapportering.

Avdekkes et straffbart forhold, eller får vi mistanke om at en straffbar handling har funnet sted, kan vi ved siden av å overse det, handle på to måter. Saken kan anmeldes til politiet. Kystvakten må da kunne anmodes om

å oppbringe fartøyet. Dette er upraktisk fordi vår kontroll oftest vil konstatere overtredelser på tidspunkt hvor fartøyet enten er vanskelig å finne eller har forlatt sonen. Under alle omstendigheter er denne framgangsmåten bare sjelden anvendt.

Reaksjonsmåter

Vårt mest brukte sanksjonsmiddel er å frata et fartøy tillatelsen til å fiske i norsk sone for et kortere eller lengre tidsrom. Forskriftene av 13. mai 1977 § 7 gir Fiskeridirektøren anledning til å trekke en fisketillatelse tilbake når fører eller mannskap har overtrådt norske bestemmelser om fiske og fangst eller vilkår satt i tillatelsen. Etter forskriftenes egen ordlyd gjelder ikke Forvaltningslovens regler om klage og grunn-givningsplikt for slike vedtak.

Vi er klar over at slike beslutninger kan ha stor økonomisk betydning for den det gjelder og legger vekt på å respektere både prinsippet om bevis-overvekt som vilkår for «fellelse» og på det kontradiktoriske prinsipp. Slik lisenssuspensjon har hittil ikke vært aktuelt i så svært mange tilfeller.

Vi har hittil, og det er det verd å legge merke til, ikke tatt fisketillatelsen fra et fartøy for forhold som er oppgjort med påtalemyndighetene. Det føler vi ville være problematisk og ville ha karakter av å straffe to ganger for samme forhold.

Samarbeid

Kystvakten og den del av Fiskeridirektoratet som stiller med håndhevingsspørsmål har et særdeles nært samarbeid til daglig.

Fiskeridirektoratets kontakt med påtalemyndighetene er vesentlig mer sporadisk. Men vi er, om det kreves, selvsagt villig til å bistå påtalemyndighetene under etterforskningen og i vurderingen av om en handling er straffbar. Vi har i vårt arbeid gjort oss visse tanker om reaksjonsformen og er ikke uvillig til å utveksle synspunkter om reaksjonens størrelse.

Det som etter mitt syn må være avgjørende for den reaksjon et lovbrudd utløser, må her, som ellers i strafferettspleien, være hensynet til å hindre gjentagelse.

En skal i den sammenheng være klar over at ulovlig fiske, i den grad det ikke blir oppdaget, er særdeles lukrativ virksomhet.

For å ta større fangster kan fiskere redusere trålens selektivitet. Det betyr at trålen ved dekknett, rundstroppe, «skjørt», eller tjuvnett rigges på en slik måte at maskevidden innsnevres. Resultatet er riktignok at fangsten økes, men økningen består av mindre fisk og for en stor del av fisk under minstemålet.

Hvor hard skal reaksjonen være

Bot og inndragning må som et utgangspunkt minst utgjøre det som antas å være vunnet ved den ulovlige handling. Jeg er oppmerksom på at det i mange situasjoner ikke er mulig å identifisere noen gevinst.

Hvis vårt sanksjonssystem skal ha den ønskede avskrekkende virkning må en i tillegg sørge for å reagere strengt i de tilfellene oppdagelsesrisikoen er liten.

Såkalt «underrapportering», kan være meget vanskelig å avsløre. Inntil for kort tid siden var det ikke foretatt oppbringelser for slike overtredelser. Det vil alltid by på problemer å anslå fangsten i rommet og sammenlikne denne med hva fartøyet har notert i fangstdagboken og rapportert til Fiskeridirektoratet.

Slike tilfeller, med lav oppdagelsesrisiko, må balanseres med høye bøter. Det kan selvfølgelig tenkes andre overtredelser hvor samme forhold gjør seg gjeldende. Tjuvnett under tråling i så dårlig vær at inspektørene ikke kan borde er et eksempel.

Vi har registrert at påtalemyndighetene i sin botfastsettelse tar hensyn til fartøyenes betalingssevne. Det må etter min oppfatning være riktig og jeg vil advare mot at det danner seg en helt fastlåst «avgift» for enkelte overtredelser.

Også nordmenn

Det er dessverre et faktum at norske fiskere ikke alltid er like flinke til å respektere de ordensforskrifter som gjelder andre lands soner. Vi må regne med at bøter som blir gitt for overtredelser i norsk sone vil bli vist oppmerksomhet. Det må antas at den behandling utlendinger blir gjort til gjenstand for i norsk sone vil norske fartøyer måtte tåle i andre lands soner.

Er resultatene brukbare?

Helt til slutt kan det kanskje være på sin plass å si litt om de resultater vi har oppnådd hittil. Hos oss er Kystvaktens stikkprøvekontroll av norske og utenlandske fartøyer det bærende elementet i kontrollmekanismen.

Andre land har benyttet seg av inspektører ombord i utenlandske fartøyer. Skulle vi innføre en slik ordning, måtte vi perioder stable mellom 400 og 600 inspektører på beina.

Bortsett fra mindre grenseoverskridelser regner vi med at ingen lenger våger å basere seg på fiske i norsk sone uten vår tillatelse. Videre har vi fått vekk de verste redskapsovertredelsene, selv om nok fremdeles en god del gjenstår.

Underrapportering anser jeg som et område hvor vår kontroll er mangelfull. Vi må helt opplagt gi dette mer oppmerksomhet i fremtiden. Og vi må i fellesskap forsøke å komme dette til livs.

Disse vurderingene om tingenes tilstand står for min egen regning. Det vil undre meg om alle var enig i dette. Blant annet har det fra Kystvaktens side fra tid til annen vært hevdet at nivået for regelrespekt er betenkelig lavt, ut fra en sammenligning mellom antall inspeksjoner og antall tildelte advarsler.

Skal en slik sammenligning foretas må det etter min mening sammenligne antall inspeksjoner med antall oppbringelser, som ender i vedtatte forelegg eller rettskraftig dom. Jeg tror ikke det er grunn til å legge for stor vekt på antall tildelte advarsler. Bortsett fra i Svalbardsonen, er overtredelsene som resulterer i skriftlig advarsel relativt bagatellmessige.

Foretar en en sammenligning mellom antall oppbrakte fartøyer og antall utførte inspeksjoner vil overtredelsesprosenten i de tre årene vi har hatt full håndheving av reglene svinge mellom 1 og 3,5% i følge våre noteringer.

Med de forbehold som er tatt for underrapportering og grenseoverskridelser, er det min oppfatning at norske myndigheter har en rimelig god kontroll med det fiske som finner sted i fastlandssonen og i den uomstridte del av fiskerisonen ved Jan Mayen.

NYTT FRA ISLAND

Færre båter, konsesjonsordninger og kvoteregulert fiske er tiltak Fiskeriavdelingen ved Statens Forskningsråd på Island har foreslått for myndighetene for å få kontroll over fisket i islandske farvann.

Man har fortsatt problem med å oppnå optimal lønnsomhet i islandske fiskerier, noe som i stor grad skyldes et høyt kostnadsnivå. I et forsøk på å få kontroll over situasjonen og å bedre lønnsomheten, vil en nå gå inn på å regulere fisket med konsesjoner og fartøykvoter.

Blant annet av omsyn til arbeidsmiljøloven, rekner en med at flere mindre båter kommer til å bli kondemnert i nærmeste framtid. Resultatet vil imidlertid ikke bli en nedskjæring av den totale bruttotonasje, men derimot en overgang til bedre standard i den islandske fiskeflåten.

Reaksjonene på det nye forslaget er blanda. En skipper har uttalt at han synes det blir for tungvindt, særlig når en vet at det fremdeles finns fiskeslag som ikke er maksimalt utnyttet, for eksempel rødspette og steinbit. Han mener presset på sterkt beskattede

bestander blir mindre og at en kan utnytte alle bestander bedre, dersom hekktrålerne får lov til å fiske innenfor 12 milsgrensa.

To andre skipper mener det blir lettere å drive fiske dersom det blir tildelt en fast kvote til hvert fartøy. Skipperne vil da kunne tilpasse fiskeperiodene til sine spesielle forhold, og kanskje på den måten oppnå større lønnsomhet. Det sies at et fartøy må fiske minst 3.000 tonn i året på Island for å dekke utgiftene. På Færøyene er det samme tallet 2.500 tonn.

Dyrere fisk fra Island

Re- og devalueringene i EF i sommer har ført til at prisen på islandsk fisk er gått opp. Prisoppgangen har nær sammenheng med at dollaren nå står sterkt i kurs og at omtrent 98% av eksporten fra Fiskeprodusentenes Salgslag blir betalt i dollar. Det eneste produktet som ikke blir betalt i dette pengeslaget, er saltet seifilet som blir solgt til Vest-Tyskland. Den blir betalt med vesttyske mark.

Loddemjøl til Polen – kanskje?

Et islandsk firma har inngått avtale med de polske myndigheter om salg av 25.000 tonn loddemjøl til en verdi av 12,5 mill. dollar. Meningen var at mjølet skulle betales over to år, med renter, men Islands Bank kunne ikke godkjenne transaksjonen. Firmaet har derfor nå søkt støtte i Regjeringen som behandler saken i disse dager.

Polen har vært en av Islands beste kunder på fiskemjøl de siste 15 år. Grunnen til vanskelighetene denne gang er urolighetene i landet.

I fjor kjøpte polakkene 37.000 tonn loddemjøl fra Island, noe som utgjorde 20% av den totale produksjonen. Til nå i år har de kjøpt 9.000 tonn og dersom dette kjøpet går i orden, vil 25% av den islandske loddemjølproduksjonen i år bli solgt til Polen.

Statens Forskningsråd på Island vil redusere antall trålere for å bedre lønnsomheten i fiskeriene.

Sildeprisene har ikke økt så mye som ventet.

Priser på lodde og sild

Lave priser på det internasjonale marked har ført til at prisen på lodde også er gått ned på Island. Tidligere i år ble lodda betalt med 540 isl. kr. pr. tonn, mens den nå har vært helt nede i 300 isl. kr. Fiskerne er ikke fornøyd med disse prisene, og de vurderer nå å stoppe fisket.

Også sildeprisene går nedover. De siste sildeprisene på Island ser slik ut:

33 cm. og større	2,40 isl. kr. pr. kg
25-27 cm.	0,99 isl. kr. pr. kg

Disse prisene ligger bare 19% over fjorårets, mens prisene de oppnår til eksport ligger 30% over 1980 nivå. For å presse prisene oppover, har islandske fiskere nå bestemt seg for å stoppe sildefisket og ikke ta det opp igjen før prisene har nådd et akseptabelt nivå.

LÅN & LØYVE

«Henko» får ikke «olje/fisk penger»

M/S «Henko», ved A. Langmo, har klaget over avslag fra olje/fisk fondet på søknad om tilskott for anskaffelse av utstyr til konsumfiske. Fiskeridepartementet gir ikke eierne av m/s «Henko» medhold i klagen. Grunnen er at de mener kravet om driftstid på minst 60 døgn i konsumfiske ikke er oppfylt av søkeren, da «Henko» ble solgt før søknaden om støtte var ferdig behandlet. Fiskeridepartementet viser ellers til at utstyret ble anskaffet før forskriftene om tilskudd til industriråfflåten ble fastsatt. Videre blir det understreket at det i olje/fisk fondet sine forskrifter heter at dersom utstyr som er anskaffet med støtte fra fondet alene, eller sammen med fartøyet, blir solgt innen 30 måneder etter utbetaling av støtten, kan tilskottet kreves tilbakebetalt helt eller delvis.

«Henko» er på 161 brt. og lengste lengde er 32,3 m. Fartøyet er bygd i 1956 og har en 690 h.k.

Callesen motor fra 1975. Fartøyet tilhørte tidligere Oddvin Longva m.fl., Longva.

«Leidulf» kondemnert

SF-331-F, «Leidulf», er kondemnert og eigarane John Snilstveit m.fl., Stavang, har fått utbetalt kondemneringstilskott på kr. 77 000,-. «Leidulf» vart nytta til brislingfiske med not. Båten var bygd i 1917, var på 38 brt. og hadde lengste lengde 18.1 m. Ein Caterpillar motor med 200 h.k. fra 1965 var montert i båten.

«Småstedspenger» til Lebesby

Johan B. Bøgeberg, Lebesby, i Finnmark, har fått 300 000 kr. i tilskott over kap. 1050, post 73,3 – småstedsprogrammet. Pengene skal nyttes til dekking av utgifter i forbindelse med at Bøgeberg fis-

kebruk skal legge om produksjonen til frosne konsumvarer. Fiskeridepartementet sitt tilsagn er i samsvar med Fiskeridirektøren sin tilråding.

Strukturanalyse i Gamvik

Fiskeridepartementet har gitt Gamvik kommune tilsagn om tilskott på inntil 250 000,- over departementets budsjett kap. 1050, post 731. Pengene skal brukes til en strukturanalyse av fiskerinæringen i kommunen. Det er en forutsetning at arbeidet gjennomføres i nært samarbeid mellom kommunen, Finnmark fylke og Fiskerisjefen i Finnmark.

Avslag

Anders Vetterhus, Flatraket, har fått avslått søknaden om løyve til å drive snurpefiske med kunstig lys etter akkar. Fiskeridirektøren har ikke hjemmel til å kunne gi dispensasjon til slikt fiske.

LÅN & LØYVE

Rekeetrål

Odd-Jan **Godtlibsen**, Finnsnes, har fått tillatelse til å drive fiske med trål etter reker med m/s «Polar-torsk» T-228-LK, kjenningsbokstaver LKTG.

«Meløyfjord»

Jodleif **Larsen**, Båtsfjord, og Birger **Larsen**, Nordlenangen, har fått tillatelse til å kjøpe m/s «Meløyfjord» N-31-ME. Fiskeridirektøren har også gitt tilsagn om at det kan påregnes loddetrål- og rekeetrållatelse for fartøyet. Rasmus **Kristensen**, Vassdalsvik, kan ikke påregne konsesjon for annet fartøy til erstatning for m/s «Meløyfjord».

Nybygg

Astor **Olset**, Torbjørn **Olset**, Per **Herland** og Knut M. **Landøy**, alle Atløy, har fått tillatelse til å innføre et omsøkt 20 meters nybygg største lengde i registeret over merkepliktige norske fiskefarkoster. De har derimot ikke fått løyve til å benytte det omsøkte nybygget i fiske etter kystbrisling.

Silde-løyver

Følgende har fått tillatelse fra Fiskeridirektøren til å fiske norsk vårgytende sild med garn til eget bruk av agn:

Tøger **Ulriksen**, Brønnøysund, – inntil fem hl pr. uke til eget bruk av agn til kveiteliner på m/s «Torodd», N-129-BR.

Otto **Sætervik**, Naustbukta, – inntil fem hl pr. uke, til eget bruk av agn til kveiteliner på «Terna» N-118-BL. Torleif **Johansen**, Helligvær, – inntil fem hl pr. uke til eget bruk av agn til kveitevad på «Geir Harald», N-69-B.

Harald **Johansen**, Toftsundet, – inntil fem hl pr. uke til eget bruk av agn til kveiteliner på «Årvak» N-4-BR.

Norvald **Olsen**, Helligvær, – inntil

fem hl pr. uke til eget bruk av agn til kveitevad på «Falken» N-19-B.

Jan A. **Johnsen**, Brønnøysund, – inntil fem hl pr. uke til eget bruk av agn på «Salhusværing» N-40-BR.

Lån til Måløy

Fiskeridepartementet har bevilget et lån på 35 000 kroner til Harald **Hoplund**, Måløy, til finansiering av kostnader ved bygging av fryserom for agn og egnede liner.

«Salarøy»

Gudmund **Skogvik**, Tromsdalen, har fått tillatelse til å kjøpe m/s «Salarøy» T-281-T. Han har også fått beskjed om at han kan påregne ringnottillatelse for fartøyet. Selger, Børre **Kvitberg**, kan ikke påregne ringnottillatelse for annet fartøy til erstatning for «Salarøy».

«Holm Senior»

P/R «Vestliner» v/Arvid **Solvåg**, Måløy, har fått avslag på en søknad om ervervstillatelse for m/s «Holm Senior». Fiskeridirektøren begrunner avslaget med å vise til at fartøyet, som er gitt kondemneringstilskudd, ikke kan nyttes til fortsatt drift i fiske.

«Rogøysund»

Ole M. **Nordtun**, Bremnes, har fått tillatelse til å drive fiske med trål etter industrifisk med m/s «Rogøysund», H-58-B. Fartøyet er på 129 BRT. Tillatelsen gir ikke rett på kvote av norsk-arktisk torsk nord for 62° nordlig bredde.

Tilleggs lån

Engeløya **Fiskemottak**, Våg, har fått innvilget et tilleggs lån på 25 000 kroner til dekning av kostnader i forbindelse med diverse arbeider ved fiskemottaket.

Ellingsøy

Fiskeridepartementet har bevilget et lån på 150 000 kroner til bedriften **Bjørge & Aarseth**, Ellingsøy. Lånet skal gå til delvis finansiering av egnestasjon med fryseri som skal innredes i ny produksjonshall for fiskeforedling.

Hav-brisling

Fiskeridirektøren har gitt Anders **Vea**, Vedavågen, løyve til å fiske inntil 5 200 hl brisling i EF-sonen med m/s «Vea», R-812-K.

«Gerda Marie»

Fiskeridirektøren har gitt Martin **Sæle** m.fl., Torangsvåg, tillatelse til å forlenge m/s «Gerda Marie» H-32-AV med ca. sju meter. Fartøyet måler i dag 49,98 meter og er på 449 BRT. Det er en forutsetning for tillatelsen at fartøyet samlete lastekapasitet for føring av råstoff ikke overstiger 6 500 hl.

Reke-løyver

Fiskeridirektøren har gitt rekeetrålløyve til Jan **Andersen**, Håpet. Løyvet gjelder tillatelse til å drive fiske med trål etter reker med m/s «Hermes II» T-558-T. Fartøyet er på 51,23 BRT.

Likeledes har Terje **Bondø**, Rørvik, fått rekeetrål-tillatelse for m/s «Trøndertrål» NT-202-V. Dette fartøyet er på 130 BRT. Begge konsesjonshaverne kan bli pålagt å levere reker til bestemte anlegg eller områder.

Inndragning

Fiskeridirektøren har inndratt godkjenning nr. M-382, **Nils Foldal Kjøllefjord A/S** i Ålesund. Godkjenningen er strøket i Fiskeridirektørens register over tilvirkningsanlegg.

F.G. oversikt over fisket 12.–25.10. 1981:

Loddeslutt

20. oktober kl. 15.00 var det slutt på sommerloddefisket for i år. Siste veka fisket føregjekk vart det meldt inn 37.800 hl lodde til Feitsildlaget i Harstad. I alt er det i sommar meldt inn 5.398.150 hl lodde, 4.469.150 hl var frå Barentshavet og 929.000 hl var teke ved Jan Mayen. All lodda vart brukt til mjøl og olje.

Godt fiske med seinot

Seinotfisket dominerer fiskeria i Troms denne perioden. Fangstane inneheldt berre småsei og varierte frå tre til 95 tonn. Flest fangstar vart i veka 42 tekne på Fugløyhavet, 14 fangstar. Største fangsten hadde «Torjo» og den fangsten var teken på Tarrann. I veka 43 var ikkje seinotfisket fullt så godt, og den største fangsten var på 50 tonn, også den teken på Tarrann.

I veka 42 var det berre på Sommarøyhavet det føregjekk juksafiske. Fangstane var frå 100 til 600 kg sei. Veka etter vart det fiska med juksa på fleire felt, største fangstane vart tekne på Torsvågshavet – dei var frå 150 til 500 kg sei og torsk.

På line vart dei beste fangstane tekne på Meifjordhavet i veka 42. Fangstane var frå 1000 til 2500 kg hyse. Linefisket var jamnt over betre i veka 43 og dei beste fangstane vart tekne på Fugløyhavet. Resultatet var frå 2000 til 4100 kg hyse.

Fugløyhavet hadde og dei beste garnfangstane i veka 43. Fangstane var frå 700 til 3000 kg sei og uer. Fangstar frå 600 til 3000 kg sei og uer vart tekne både på Stordjupta og Mullegga i veka 42.

På Torsvågshavet vart det i veka 43 teke frå 300 til 600 kg hyse på småline. Fiske med småline vart ikkje drive på dei andre felta i denne perioden.

Ein uvanleg trålfangst til Troms denne perioden. I veka 42 kom «Anny Kræmer» fra kysten av Trøndelag og Nordland med i alt 250 tonn, mest sei. «Rollanes» leverte 40 tonn sei og blåkveite i Gryllefjord. Fangsten var teken på Egga. I veka 43 kom «Sør-Troms» og til Gryllefjord, den hadde 45 tonn blåkveite, også den fangsten var teken på Egga. Ein båt leverte 85 tonn

til Harstad. Fangsten var teken med trål.

Reketrålinga gav to fangstar i Barentshavet i veka 42. Største fangsten hadde «Stig Magne» som leverte 40 tonn. Småtråling etter reker gav fangstar frå 180 til 300 kg på Vesterålen, også det i veka 42.

I veka 43 kom det i land seks reketrålfangstar på frå fire til 35 tonn frå Gåsbanen til Tromsø, største fangsten hadde «Tromsland». «Sirvågbuen» kom frå Varangerfjorden til Tromsø med to tonn reker, også det i veka 43.

Fiskar godt i Finnmark

Bugøynes hadde lite og ingenting å melde denne perioden. Vadsø hadde heller ikkje all verda i veka 42, men i veka 43 derimot hadde dei trålaren «Varak» inne med 78 tonn fisk.

Vardø var betre. «Sarnes» leverte 20 tonn i veka 42 og «Kjølnes» 38 tonn veka etter. Småfisket på kysten gav linefangstar frå 100 til 130 kg første veka, veka etter frå 50 til 150 kg. På snurrevad vart det i dette området teke fangstar på frå 700 til 2000 kg i veka 42, frå 1000 til 3000 kg veka etter.

Til Båtsfjord kom fire trålarar i perioden. «Varak» hadde best fangst i veka 42 med 69,7 tonn, «Kerak» hadde mest veka etter med 83 tonn. På line vart det teke fangstar på frå 100 til 150 kg og på snurrevad var fangstane omlag 1500 kg første veka og frå 300 til 1000 kg veka etter.

Ingen trålarar til Berlevåg, derimot hadde snurrevadfiskarane fangstar frå

1000 til 5000 kg, best i veka 43. På line var fangstane frå 50 til 80 kg i veka 42, frå 100 til 150 kg siste veka. Ein seifangst på 33 tonn kom iland i veka 42.

Trålaren «Kjøllefjord» leverte to gonger i Kjøllefjord i perioden. Første veka var fangsten 67 tonn, siste 60 tonn. Elles linefangstar på rundt 50 kg første veka, og frå 100 til 120 kg veka etter.

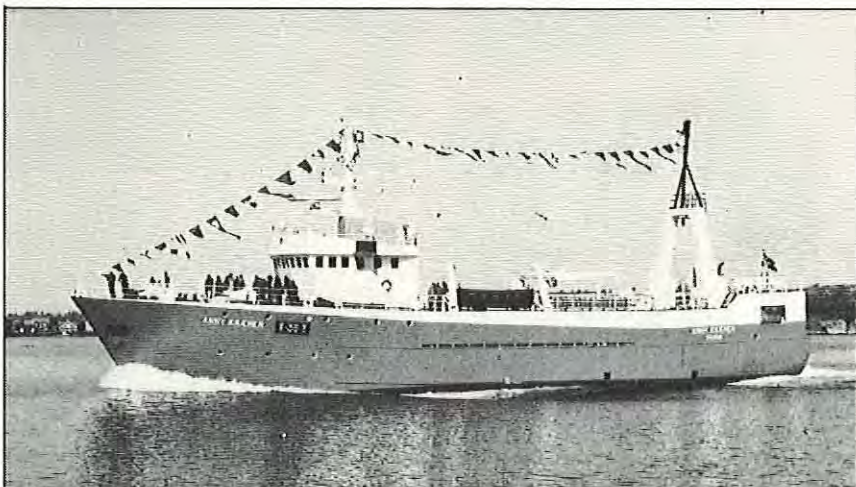
I Mehamn leverte «Nordkynntrål» 6,6 tonn i veka 43. Linefangstar på omlag 100 kg vart og ilandført denne veka, medan det første veka var tomt for leveringar i Mehamn. Trålfangstane inneheldt for det meste hyse, etter det vi får opplyst hjå Råfisklaget i Vardø.

120 tonn sei i eit kast

«Andøytind» kom til Vesterålen med 200 tonn fisk i veka 43 og hadde med dette største fangsten som vart levert i perioden. Første veka kom det faktisk ingen trålarar til Vesterålen, medan det andre veka var seks båtar som lossa her. «Andøytind» kom frå Nordsjøen med fisk som var frossen ombord.

Seinotfisket gav bra resultat i Vesterålen denne perioden. Største kastet som vart håva var på 120 tonn og den var teken av Gunnar Klausen på Skarholmen. Elles låg fangstane frå 15 tonn og oppover. Garnfisket var smått både vekene.

«Anny Kræmer» leverte 250 tonn fisk teken på kysten av Trøndelag og Nordland i Troms i veka 42. Fangsten inneheldt for det meste sei.

«Lofotrål II» var einaste trålaren som leverte fangst i Lofoten denne perioden. Fangsten var på 66 tonn. På Lofoten og Helgeland vart det i veke 42 teke seinotfangstar opp til 40 tonn, og veka etter var seinotfangstane frå 10 til 20 tonn. Siste veka var det til gjengjeld ein del storsei i fangstane.

Mykje reker innmeldt til Trondheim

Linefisket på Nordlandskysten gav fangstar opp til 700 kg brosme på sjøværet til Husvær i veke 42. På juksa var fangstane opp til 400 kg døgn, også det til Husvær i veke 42. Veka etter var det ingen ting, utanom ein båt med 11 tonn bankfisk, mest brosme.

Frå Brønnøysund vert det meldt om juksafangstar på opp til 600 kg torsk på to døgn første veka, medan dei veka etter ikkje kom opp i meir enn 150 kg på snøret.

Stokkøy hadde inne ein banklinebåt med 66 tonn bankfisk frå Halten og Træna, og det var alt.

Seinotfisket i Sør-Trøndelag gav 170 tonn håva fordelt på 14 fangstar i veke 42. I veke 43 vart det håva 88 tonn fordelt på 15 fangstar. Siste veka vart det låssett ein seinotfangst på i alt 10 tonn.

I perioden frå 28. september til 25. oktober er det til Trondheim innmeldt 237 tonn frosne reker frå Barentshavet.

Bankfisk til Kristiansund

Kristiansund hadde heller lite å ta seg til denne perioden. Første veka kom det inn ein småtrålar med 12 tonn sei og ein trålar med 4 tonn stavsild. Elles

fem banklinebåtar denne veka med i alt 375 tonn, mest brosme og lange. Fangstane var frå 22 til 115 tonn.

Andre veka kom ein trålar med 78 tonn, mest sløydd sei. Tre banklinebåtar leverte fangstar på 55, 75 og 100 tonn, også det mest brosme og lange.

Brosme og sei

Ålesund hadde ein god del banklinebåtar i veke 42 og ei rekkje trålarar veka etter. Første veka vart det landa i alt 743 tonn i Ålesund, og heile 392 tonn av dette var brosme. I tillegg kjem 244 tonn kvitlange. «Nygårdsjøen» og «Geir» kom baa frå Skjoldryggen med 80 og 100 tonn brosme og kvitlange. «Vestkapp» kom frå Færøyane med 75 tonn kvitlange og 40 tonn brosme.

I veke 43 kom det i alt i land 806 tonn i Ålesund. 513 tonn var storsei teken i Nordsjøen. Men det kom og iland ein del bankfisk, 142 tonn var kvitlange og 63 tonn brosme. Ålesund melder og om 31 tonn krabbe denne veka. Av større fangstar kan nemnast «Båtsfjord» som kom med 100 tonn sei. Det same hadde «Vadsøjenta». «Furnes» kom frå Tampen med 30 tonn lange og 20 tonn brosme.

Det er gode prisar på seien for tida. Fiskaren har oppnådd opp til 3.95 pr.kg men jamnt over ligg den frå 3.60 til 3.80 for kiloen.

Mest sei

«Grotle» var einaste båten som leverte bankfisk i Måløy den første veka. Fangsten inneheldt 75 tonn brosme og 25 tonn lange. Ei rekkje seifangstar frå Vikingbanken vart landa i Måløy. «Fjellmøy» hadde beste fangsten første ve-

100 tonn brosme og kvitlange var i rommet då «Geir» kom til Ålesund i veke 42.

ka då ho leverte 50 tonn rund og 32 tonn kappa sei.

Andre veka vart det landa åtte seifangstar frå Vikingbanken. Beste fangsten hadde «Sjøvær» som kom til Måløy med 50 tonn sei. Elles kom «Øyfisk» med 70 tonn og «Keltic» med 90 tonn bankfisk denne veka.

Desse to vekene vart det teke omlag 100 tonn levande sei i Førdefjorden og i Sognefjorden.

Pigghå dominerer i Hordafisk

159 tonn levande pale vart omsett hjå Hordafisk denne perioden. I tillegg har dei hatt 50 tonn død fisk og har fått tilført 8 tonn torsk frå Råfisklaget. Det fekk dei første veka fordi det ikkje har vore fanga torsk i Hordaland i denne tida. Siste veka var det for dårleg ver til at føringsbåtane kom seg nordover for å hente fisk. Det vart landa 75 tonn pigghå i veke 42, medan kvantumet veka etter kom opp i 200 tonn.

Godt år i Rogaland

Rogaland Fiskesalgslag hadde i alt 234 tonn fisk i perioden. I tillegg kjem 13 tonn reker som vart landa i veke 43. Men rogalandingane er ikkje så særleg nedtrykte for det. 1981 har vore eit av dei beste åra når det gjeld landingar av fisk i dette fylket.

Bra sildefiske i Skagerak og nord om Stadt

Ein bra periode på Skagerakkysten. 18 tonn kokte reker og 115 tonn rå reker vart landa dei to vekene. 120 tonn fisk vart levert saman med 35 tonn pigghå. Og til slutt 23 tonn sild i veke 42, 28 tonn veka etter, det meste vart omsett fersk.

Sildefisket i Trondheimsfjorden gjev godt resultat for tida, men det er problem med å få silda omsett til akseptable prisar. I veke 42 vart det landa 3.419 hl og veka etter 6252 hl – alt dette er omsett.

I tillegg kan Feitsildlaget melde om 2121 hl kystmakrell og ein hl Nordsjømakrell denne perioden. Og veke 43 baud på 70 hl augepål, 427 hl havbrislising og 1097 skjepper brislising teken på kysten.

Fisk brakt i land i tiden 1. januar–18. oktober 1981 i distriktene til følgende salgslag.

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1981 brukt til						
	5-11/10	12-18/10	pr. 19/10 1980	pr. 18/10 1981	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Skagerrakkfisk S/L</i>											
Torsk	13	11	895	1 025	511	243	271	—	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	1	1	152	185	104	74	7	—	—	—	—
Sei	58	66	985	1 484	645	246	594	—	—	—	—
Brosme	0	0	9	9	1	0	7	—	—	—	—
Lange	4	3	169	205	39	6	160	—	—	—	—
Blålange	0	0	4	4	1	0	3	—	—	—	—
Lyr	4	2	508	524	412	102	10	—	—	—	—
Hvitling	0	0	8	25	5	20	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—
Kveite	1	1	8	9	9	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rødspette	0	0	2	3	3	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	0	1	21	44	44	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	4	5	5	—	—	—	—	—	—
Uer	0	0	0	1	1	—	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	31	40	40	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	6	9	170	144	144	—	—	—	—	—	—
Skate/rokke	1	0	21	25	25	—	—	—	—	—	—
Ål	1	14	79	89	89	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	0	2	2	2	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	0	0	6	3	3	—	—	—	—	—	—
Reke	43	27	2 413	2 382	368	26	—	—	1 987	—	—
Annet og uspesifisert	1	0	1 304	243	243	—	—	—	—	—	—
I alt pr. 11/10	132	136	6 793	6 450	2 693	719	1 051	—	1 987	—	—
<i>S/L Hordafisk</i>											
Torsk	5	4	159	291	135	64	92	—	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	0	1	44	125	95	31	—	—	—	—	—
Sei	121	87	3 459	5 114	560	3 168	1 384	—	—	—	—
Brosme	0	0	135	273	31	2	31	209	—	—	—
Lange	2	1	320	487	74	—	413	—	—	—	—
Blålange	0	0	33	17	14	1	2	—	—	—	—
Lyr	8	3	46	100	93	6	1	—	—	—	—
Hvitling	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	0	0	12	6	6	—	—	—	—	—	—
Kveite	—	—	8	5	5	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Rødspette	—	—	3	2	2	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	0	0	2	1	1	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	5	3	3	—	—	—	—	—	—
Uer	—	0	6	6	—	—	6	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	14	15	14	0	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	131	83	83	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	124	156	1 043	843	843	—	—	—	—	—	—
Skate/rokke	0	0	64	31	3	28	—	—	—	—	—
Ål	9	3	62	65	65	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	7	—	31	40	—	—	—	—	40	—	—
Hummer	—	—	4	2	2	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	1	0	0	—	—	—	—	—	—
Reke	—	—	159	16	16	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	0	0	27	30	17	12	—	—	—	—	—
I alt pr. 11/10	278	255	5 767	7 553	2 063	3 311	1 929	211	40	—	—

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1981 brukt til						
	5-11/10	12-18/10	pr. 19/10 1980	pr. 18/10 1981	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Sunnmøre og Romsdals Fiskesalslag</i>											
Torsk	20	30	28 663	27 798	2 755	10 450	13 793	700	100	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	10	10	3 824	4 564	774	2 885	205	700	—	—	—
Sei	320	240	29 279	39 358	5 773	13 230	11 020	8 835	500	—	—
Brosme	180	500	6 640	6 145	—	—	3 225	2 920	—	—	—
Lange	100	300	7 645	7 974	1 644	—	6 330	—	—	—	—
Blålange	20	—	2 048	2 233	—	—	2 233	—	—	—	—
Lyr	—	—	10	20	—	—	20	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	—	—	210	80	10	70	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	10	—	10	—	—	—	—	—
Rødspette	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uer	10	—	320	1 270	1 200	70	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/rokke	—	—	50	49	19	30	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	10	—	90	95	—	30	—	—	65	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	180	—	3 085	3 080	—	3080	—	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	850	1 080	81 864	92 676	12 175	29 855	36 826	13 155	665	—	—

Fiskets Gang

PUBLISHED BY
THE DIRECTOR-GENERAL OF FISHERIES

P. O. Box 185/186,
N - 5001 BERGEN, NORWAY

The annual subscription rate for the 26 issues is Nkr. 100.— for the Scandinavian countries. Outside Scandinavia the rate is Nkr. 125.—.
Air Mail against charge of extra air postage.

Fiskets Gang is the only official Norwegian journal for the fishing industry. Fiskets Gang is published fortnightly, and has subscribers all over the world.

In Fiskets Gang you will find reports on the Norwegian fisheries with detailed statistics. The statistical part also comprise information on the Norwegian exports of fishery products.

You will be kept well informed of new Norwegian legislation regarding the fishing industry, and of other announcements of interests. Progress reports from the Research Institutes are published frequently. You will also be able to study the results of investigations into costs and earnings in the industry. Articles of special interest are published in every issue of the journal.

Translated «cuttings» from fishery publications from all over the world are presented under a special heading. News from other sources is also given under this heading.

The text is in Norwegian. Key words in English to aid understanding of the text of table headings and columns are given at regular intervals.

To FISKETS GANG, Directorate of Fisheries, P.O. Box 185/186, N-5001 Bergen, Norway.

Please add my/our name and address
to your subscription list.

Please forward advertisement rates and
necessary information on technical details.

Name:

Address:

lilandbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-18/10 1981 etter Innkomne sluttседler. Tonn råfiskvekt
(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1981 brukt til						
	5-11/10	12-18/10	pr. 19/10 1980	pr. 18/10 1981	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Prissone 1/2 - Finnmark¹</i>											
Torsk	346	510	57 321	55 836	1 493	31 661	8 308	14 263	104	6	—
Skrei	—	—	—	0	—	—	—	0	—	—	—
Hyse	368	443	20 648	15 934	673	14 746	18	495	1	1	—
Sei	564	462	15 354	15 107	39	8 806	2 330	3 932	—	—	—
Brosme	18	36	835	552	3	25	73	451	—	—	—
Lange	—	0	18	4	—	0	4	0	—	—	—
Blålange	—	0	6	1	—	—	1	0	—	—	—
Lyr	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	1	23	18	16	2	—	—	—	—	—
Blåkveite	2	7	285	247	33	214	—	—	—	—	—
Rødspette	17	45	315	310	152	158	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	5	12	807	735	26	527	2	—	—	180	—
Uer	0	21	584	499	266	229	4	—	—	0	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breilabb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	160	396	14 607	14 527	—	14 527	—	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	1 482	1 932	110 806	103 774	2 706	70 895	10 739	19 142	105	187	—
<i>Prissone 3 - Troms²</i>											
Torsk	116	275	34 579	45 292	1 163	9 554	22 157	12 400	19	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	18	103	4 708	5 517	796	4 112	34	565	9	—	—
Sei	974	911	12 566	18 073	166	5 711	7 617	4 578	1	—	—
Brosme	29	33	1 437	1 603	32	13	281	1 253	23	—	—
Lange	3	1	93	56	0	2	41	13	—	—	—
Blålange	0	0	23	21	0	0	10	10	—	—	—
Lyr	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	0	0	—	—	—	—	—	—
Kveite	1	2	39	48	45	2	—	—	—	—	—
Blåkveite	106	144	712	755	40	691	1	—	23	—	—
Rødspette	0	0	32	13	11	2	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	1	2	722	671	62	589	—	—	20	—	—
Uer	41	32	1 272	1 153	436	697	16	—	4	—	—
Rognkjeks	—	—	—	0	0	—	—	—	—	—	—
Breilabb	—	—	—	1	—	1	—	—	0	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	1	1	0	1	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	0	—	0	—	—	—	—	—
Akkar	—	145	—	145	—	145	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	312	24	14 413	13 713	—	13 713	—	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	—	—	5	8	—	8	—	—	—	—	—
I alt	1 601	1 671	70 628	87 071	2 753	35 242	30 157	18 820	100	—	—
<i>Priss. 4/5/6 - Nordland³</i>											
Torsk	316	246	29 181	25 277	2 783	8 449	7 604	6 267	174	0	—
Skrei	1	40	21 480	39 307	312	1 751	19 775	17 424	45	—	—
Hyse	260	134	10 427	11 062	2 352	7 574	7	766	364	—	—
Sei	1 550	777	18 546	20 956	1 037	11 832	1 527	6 359	202	0	—
Brosme	90	41	4 747	3 644	57	2	796	2 779	9	—	—
Lange	11	3	927	684	6	42	470	166	0	—	—
Blålange	0	0	154	222	1	8	155	58	—	—	—
Lyr	3	0	58	47	37	7	1	3	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	4	1	117	82	75	7	—	—	—	—	—
Blåkveite	10	20	1 014	667	201	407	5	—	54	—	—
Rødspette	4	5	87	126	80	46	—	—	0	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	20	5	5	0	—	—	—	—	—
Steinbit	5	3	247	185	64	120	—	0	1	0	—
Uer	88	25	1 869	1 918	906	995	15	—	2	—	—
Rognkjeks	—	—	0	0	—	0	—	—	—	—	—

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1981 brukt til						
	5-11/10	12-18/10	pr. 19/10 1980	pr. 18/10 1981	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
Breiflabb	1	3	38	41	25	16	—	—	0	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	1	0	0	0	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	0	0	8	7	2	5	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	6	—	34	29	6	—	—	—	23	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	15	—	451	399	118	258	—	—	—	23	—
Annet og uspesifisert	38	8	544	453	4	124	—	11	—	315	—
I alt	2 402	1 306	89 952	105 110	8 068	31 642	30 356	33 833	873	338	—
<i>Prissone 7/8 - Trøndelag⁴</i>											
Torsk	16	—	3 579	3 778	952	304	1 169	1 338	15	0	—
Skrei	—	—	119	175	174	1	—	0	—	—	—
Hyse	0	—	4 466	553	406	105	2	27	13	—	—
Sei	33	—	3 938	4 890	325	687	425	3 443	9	1	—
Brosme	0	—	1 028	987	24	—	349	614	—	—	—
Lange	0	—	717	431	5	0	259	167	0	—	—
Blålange	—	—	325	326	4	0	231	90	—	—	—
Lyr	2	—	199	185	146	20	3	8	9	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	—	97	18	18	0	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	1	0	0	—	—	—	—	—	—
Rødspette	0	—	5	4	4	0	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	1	4	4	0	—	—	—	—	—
Steinbit	0	—	5	9	2	7	—	—	—	—	—
Uer	1	—	270	304	295	7	2	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	—	12	9	8	1	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	2	0	0	0	—	—	—	—	—
Ål	—	—	21	3	3	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	125	—	610	613	90	—	—	—	523	—	0
Hummer	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	0	—	121	94	86	1	—	—	—	7	—
Annet og uspesifisert	0	—	116	284	11	217	—	5	—	52	—
I alt	178	—	15 634	12 669	2 559	1 350	2 440	5 692	569	60	0
<i>Prissone 9 - Nordmøre⁵</i>											
Torsk	21	9	1 673	1 821	564	202	934	122	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	11	2	672	848	638	88	1	121	—	—	—
Sei	166	44	4 604	6 554	541	2 975	1 372	1 656	—	11	—
Brosme	109	170	3 119	2 791	2	—	450	2 340	—	—	—
Lange	41	95	1 049	1 517	6	0	1 077	435	—	—	—
Blålange	—	9	444	827	0	—	457	370	—	—	—
Lyr	3	1	197	155	140	14	1	0	—	—	—
Hvitting	—	—	—	0	0	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	29	21	9	11	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	0	2	1	2	—	—	—	—	—
Rødspette	0	0	5	5	5	0	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	0	0	4	3	3	0	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	13	9	6	3	—	—	—	—	—
Uer	4	4	308	163	140	21	2	0	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	12	8	5	2	0	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	0	—	1	1	1	0	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	1	0	19	13	1	12	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	47	33	249	273	7	—	—	—	266	—	—
Hummer	0	0	5	4	4	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	0	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	0	0	24	203	1	186	—	—	—	15	—
I alt	405	368	12 425	15 221	2 077	3 517	4 292	5 044	266	26	—

¹ Prissone 1 og 2 omfatter Finnmark, (1) Tana og Varanger og Vardø sorenskriverier, (2) Hammerfest og Alta sorenskriverier.

² Prissone 3, hele Troms fylke.

³ Prissone 4, 5 og 6 omfatter Nordland (4) Vesterålen sorenskriveri unntatt den del av Hadsel herred som ligger på aust-Vågøy, (5) den del av Hadsel herred på Aust-Vågøy, Lofoten, Ofoten (unntatt herredene Gratangen og Salangen), og Salten sorenskriverier, og Bodø byfogdembete, (6) Rana, Alstahaug og Brønnøy sorenskriveri.

⁴ Prissone 7 og 8 (7) Nord-Trøndelag fylke, (8) Sør-Trøndelag fylke.

⁵ Prissone 9. Nordmøre.

Fisket etter sild, brisling, makrell og industrifisk pr. 25/10 1981

	I uken		I alt		Kvanta 1981 brukt til							
	12-18/10	19-25/10	Pr. 26/10	Pr. 25/10	Fersk		Frysing		Salting	Herme tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	1981	1981	1980	1981	Ekspert	Innenl.	Konsum	Agn				
<i>Feitsildfiskernes salgsdag</i>	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
(Nord for Stad)												
Feit- og småsild	318	581	529	2 820	492	506	386	—	1 312	5	119	—
Nordsjøsild	—	—	—	4	—	—	—	—	4	—	—	—
Kystbrisling	—	93	1 228	572	—	—	—	—	41	513	18	—
Havbrisling	—	41	3 988	413	—	—	—	—	—	—	372	41
Makrell	3	188	14 339	9 796	—	68	5 481	1 530	1	—	10	2 705
Vinterlodde	—	—	553 546	726 528	15 514	—	—	—	—	1 069	3 625	706 320
Sommerlodde	3 667	—	514 521	298 911	—	—	—	—	—	—	—	298 911
Øyepål	—	7	8 380	2 159	—	—	—	—	—	—	442	1 718
Tobis	—	—	1 595	699	—	—	—	—	—	—	—	699
Kolmule	—	—	32 571	31 920	—	—	—	—	—	—	178	31 742
Hestmakrell	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	4	—
Polartorsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	3 988	910	1 130 698	1 073 825	16 006	574	5 867	1 530	1 358	1 588	4 767	1 042 135
<i>Noregs Sildesalg</i>												
(Sør for Stad)												
Vintersild	—	—	884	744	202	254	19	—	270	—	—	—
Feit- og småsild	—	6	3 338	95	—	3	—	—	92	—	—	—
Nordsjøsild	—	11	—	4 115	2 369	—	1 690	—	—	—	11	43
Kystbrisling	310	—	6 140	6 890	—	25	7	—	155	6 324	372	7
Havbrisling	—	—	46 915	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vinterlodde	—	—	10 815	66 366	—	—	—	—	—	—	602	65 764
Sommerlodde	—	—	50 692	104 078	—	—	—	—	—	—	273	103 806
Øyepål	160	925	114 756	73 004	—	—	—	—	—	—	2 684	70 319
Tobis	—	68	137 599	53 460	—	—	—	—	—	—	—	53 460
Kolmule	—	—	112 897	117 676	—	—	—	—	—	—	835	116 841
I alt	470	1 010	484 036	426 428	2 571	282	1 716	—	517	6 324	4 777	410 240
<i>Norges Makrellag S/L</i>												
(Sør for Stad)												
Makrell	41	921	60 926	36 409	1 007	2 252	28 738	2 182	0	212	228	1 790
Hestmakrell	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	41	921	60 926	36 409	1 007	2 252	28 738	2 182	0	212	228	1 790
<i>Samlede kvanta:</i>												
Vintersild	—	—	884	744	202	254	19	—	270	—	—	—
Feit- og småsild	318	587	3 867	2 916	492	509	386	—	1 404	5	119	—
Nordsjøsild	—	11	—	4 119	2 369	—	1 690	—	4	—	11	43
Kystbrisling	310	93	7 368	7 462	—	25	7	—	196	6 838	390	7
Havbrisling	—	41	50 903	413	—	—	—	—	—	—	372	41
Makrell	44	1 109	75 265	46 205	1 007	2 320	34 219	3 711	1	212	239	4 495
Vinterlodde	—	—	564 361	792 894	15 514	—	—	—	—	1 069	4 227	772 084
Sommerlodde	3 667	—	565 212	402 989	—	—	—	—	—	—	273	402 716
Øyepål	160	932	123 136	75 163	—	—	—	—	—	—	3 126	72 037
Tobis	—	68	139 194	54 160	—	—	—	—	—	—	—	54 160
Kolmule	—	—	145 469	149 596	—	—	—	—	—	—	1 013	148 583
Hestmakrell	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	4	—
Polartorsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	4 499	2 842	1 675 659	1 536 662	19 585	3 108	36 321	3 711	1 875	8 124	9 773	1 454 165

Av fjordsild ble det i ukene brakt i land 51 tonn, og pr. 25/10 1981 654 tonn.

<i>Omregningsfaktorer kg</i>		<i>Conversion factors kg</i>		<i>Omregningsfaktorer kg</i>		<i>Conversion factors kg</i>	
1 hl fersk sild	93	1 hectolitre fresh herring	93	1 hl fersk tobis	100	1 hectolitre fresh sandeel	100
1 hl fersk lodde	97	1 hectolitre fresh capelin	97	1 hl fersk kolmule	92	1 hectolitre blue whiting	92
		1 hectolitre fresh polar		1 hl havbrisling			
1 hl fersk polartorsk	97	cod	97	(oppmaling)	95	1 hectolitre sprat for meal	95
		1 hectolitre fresh		1 skjeppe brisling		1 skjeppe sprat for	
1 hl fersk øyepål	100	Norway pout	100	(konsum)	17	human consumption	17

Utførsel av viktige fisk- og fiskeprodukter januar–august 1981 fordelt på land

Etter Statistisk Sentralbyrås månedsoppgave

Vare og land	Aug. Tonn	Jan. – Aug. Tonn	Vare og land	Aug. Tonn	Jan. – Aug. Tonn	Vare og land	Aug. Tonn	Jan. – Aug. Tonn
<i>Fersk og fryst sild og brisling</i>			<i>Saltet fisk ellers</i>			<i>Fisk, tilberedt eller konservert, herunder kaviar og kaviaretterlign. i lufttett lukte kar</i>		
Danmark	2 568	3 443	Finland	7	7	Finland	4	70
Frankrike	–	104	Sverige	28	220	Sverige	67	610
Nederland	61	142	Frankrike	43	1 116	Belgia, Luxembourg	53	491
Vest-Tyskland	23	191	Hellas	38	939	Nederland	5	46
Andre land	14	412	Italia	157	2 845	Storbrit. og N.-Irland	45	371
<i>I alt</i>	<i>2 666</i>	<i>4 291</i>	Spania	173	961	Vest-Tyskland	14	105
			Vest-Tyskland	–	94	Mali	41	148
			Andre land	22	160	Mozambique	–	–
			<i>I alt</i>	<i>468</i>	<i>6 342</i>	Sentr.afrikan. republikk	–	–
<i>Fersk fisk ellers</i>			<i>Tørrfisk</i>			Sør-Afrika	197	1 654
Danmark	531	15 631	Finland	–	–	Hong Kong	23	409
Sverige	130	1 904	Sverige	5	55	Japan	28	144
Belgia, Luxembourg	30	256	Italia	507	1 707	Yemen, Folkd. republ.	–	61
Frankrike	255	2 611	Vest-Tyskland	1	6	Canada	15	129
Nederland	6	69	Benin	–	0	U.S.A.	246	3 143
Storbrit. og N.-Irland	59	1 908	Kamerun	25	117	Austral-Sambandet	64	603
Sveits	31	203	Nigeria	2 416	14 231	New Zealand	8	60
Vest-Tyskland	504	4 530	U.S.A.	24	24	Andre land	193	2 624
Andre land	27	3 062	Andre land	298	1 686	<i>I alt</i>	<i>1 003</i>	<i>10 666</i>
<i>I alt</i>	<i>1 574</i>	<i>30 174</i>	<i>I alt</i>	<i>3 276</i>	<i>17 827</i>			
<i>Fryst fisk ellers unntatt fileter</i>			<i>Klippfisk</i>			<i>Krepsdyr og bløtdyr tilberedt eller konservert ikke i lufttett lukte kar</i>		
Danmark	38	1 013	Belgia, Luxembourg	15	179	Danmark	196	525
Færøyane	100	205	Frankrike	677	4 370	Finland	15	102
Finland	31	6 511	Italia	470	1 659	Island	–	–
Sverige	56	629	Nederland	29	185	Sverige	273	1 748
Belgia, Luxembourg	17	97	Portugal	1 027	2 169	Storbrit. og N.-Irland	211	2 418
Frankrike	189	671	Spania	81	886	Vest-Tyskland	17	284
Nederland	4	110	Vest-Tyskland	33	587	Canada	28	146
Spania	–	24	Angola	–	15	Andre land	72	481
Storbrit. og N.-Irland	223	2 512	Kongo, Brazzaville	323	1 385	<i>I alt</i>	<i>812</i>	<i>5 704</i>
Sveits	4	31	Zaire	–	1 440			
Vest-Tyskland	197	2 599	Sør-Afrika	51	306			
Nigeria	4 046	12 403	Canada	6	53			
Israel	153	645	Domingo-Republikken	271	1 567			
Japan	881	13 503	Franske Antiller	149	1 311			
Andre land	1	1 918	Jamaica	–	1 941			
<i>I alt</i>	<i>5 939</i>	<i>42 871</i>	Mexico	60	520			
			Nederlandske Antiller	26	114	<i>Mjøl og pulver av fisk, krepsdyr eller bløtdyr</i>		
			U.S.A.	23	199	Danmark	–	2 879
			Argentina	–	643	Finland	3 808	22 249
			Brasil	411	8 262	Sverige	4 174	47 827
			Venezuela	57	515	Belgia, Luxembourg	930	4 060
			Andre land	260	2 895	Frankrike	2 025	18 974
			<i>I alt</i>	<i>3 970</i>	<i>31 199</i>	Hellas	–	3 990
			<i>Krepsdyr og bløtdyr ikke hermetiske</i>			Jugoslavia	–	4 410
			Danmark	11	621	Nederland	–	6 410
			Sverige	270	964	Polen	–	–
			Belgia, Luxembourg	–	6	Storbrit. og N.-Irland	2 098	20 665
			Frankrike	1	31	Sveits	–	3 090
			Spania	–	113	Tsjekkoslovakia	500	7 821
			Storbrit. og N.-Irland	5	97	Vest-Tyskland	1 782	28 200
			Japan	317	2 381	Ungarn	–	8 291
			Andre land	15	585	Nigeria	–	396
			<i>I alt</i>	<i>618</i>	<i>4 797</i>	Formosa	–	0
						Israel	–	1 500
						Andre land	3 232	10 161
						<i>I alt</i>	<i>18 548</i>	<i>190 924</i>

JOSTEIN RØTTINGEN

HAVE.

Priorisert blad
Returadresse: Fiskets Gang
Fiskeridirektoratet
Postboks 185, 5001 Bergen

Agg forankring i Kyst-Norge

AS Fiskernes Bank
KYSTENS BANK